

Ára 12 fillér.

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.
Telefonszámok: T. 242—49, T. 233—82.

A FALUSZÖVETSÉG LAPJA
LAPVEZÉR: FŐMUNKATÁRS:
MESKÓ PÁL. PERLAKY GYÖRGY.

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 96 f.
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egyes szám ára 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 45. szám.

Vasárnap, november 6.

Horánszky Dezső

A magyar szövetkezeti életnek nagy halottja van. Horánszky Dezső dr. országgyűlési képviselő, az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatója váratlanul elhunyt. Halála mély szomorúságot hozott a magyar falvak népére s az egész magyar szövetkezeti táborra. Őszinte megdöbbenést okozott halálhíre a politikai életben is, melynek

ugyancsak egyik legrokonszenvesebb és legmunkásabb tagja volt.

Nem Csonka-Magyarország halottja Horánszky Dezső, hanem az ezeréves integer Magyarországé. Az Országos Központi Hitelszövetkezet vezetését tíz éve vette át, amikor még az erdélyi, bánáti, felvidéki és hegyvidéki községek hitelszövetkezeteit nem választották el a központtól a trianoni határok. A Hargitta alján, az Erdős-Kárpátok alatt, a Csalóközben és a Bácskában ép úgy siratják a jó szövetkezeti fér-

Szüreti mulatság Tolna-Tamásin.

Képünk a Tolna-Tamásin rendezett, kitünően sikerült szüreti mulatságot ábrázolja. A X-el jelölt alak: ifj. Poszert Pál, a mulatság hozzáértő és fáradhatatlan rendezője.

(Beküldte Hosszu István Tolna-Tamásirol.)

fiak Horánszky elvesztését, mint a trianoni határokon belül. A régi Magyarország egy darabja mult el vele.

Hogy mit alkotott, azt a tények hirdetik. A forradalmak és Trianon által romba döntött hitelszövetkezeti hálózatot újrateremtette. Nagy tudással, kitűnő szakértelemmel, kellő tapintattal és lelki erővel korábban és erősebben talpraállította elesett szövetkezeteinket, mint hittük volna. A trianoni csapás súlya alatt 1923-ban érték el hitelszövetkezeteink az összeomlás mély pontját. Ezen esztendőől 1926 végéig az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékében a községi hitelszövetkezetek száma 919-ről 1137-re, a szövetkezeti tagok száma 296 ezerrel 456 ezerre, az üzletrészek értéke 300 ezer pengőről 11 millió 100 ezer pengőre, a takarékbetétek összege 380 ezer pengőről 13 millió 250 ezer pengőre, végül a gazdáknak kiadott kölcsönök összege 1 és félmillió pengőről 51 millió pengőre emelkedett.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet az ország egyik legerősebb intézete lett s jó híre még Amerikában is gyökeret vert. De az Országos Központi Hitelszövetkezet erősödésének jótékony hatását éreztette a többi szövetkezeti intézményekkel is.

Horánszky nevéhez fűződik a mezőgazdasági szövetkezeti értékesítés kimunkálása is. A földművelésügyi miniszter a legnagyobb bizalommal rakta le kezeibe a szövetkezeti gabonaértékesítés, a burgonya-, hagyma- és gyümölcsértékesítés ügyét. De a földmunkások vállalkozó szövetkezeti mozgalmát is örömmel karolta föl.

Mikor a pénzügyminiszteri tárcára hívták, választása a szövetkezeti mozgalom további kiépítésére esett. Szüntelenül dolgozott s puritán lelke a szövetkezeti erkölcsök helyreállítását sürgette. Maga mutatott példát. Tíz év alatt aranyakat nem gyűjtött, de annál több szeretetet azon kisemberek és falusi szövetkezeti vezetők részéről, akik kiváló tehetsége mellett szívjóságát is megismerték.

Igazi szövetkezeti ember, nagy ember volt, aki a keresztény népies agrármozgalomban, épp oly nagy úrt hagy maga után, mint a nemzeti reálpolitikában. A Faluszövetség egyik legértékesebb vezéré,

a keresztény kisgazda, földműves és polgári párt pedig egyik legértékesebb harcosát gyászolja benne.

A temetés.

Horánszky Dezső temetése október hó 28-án, pénteken délután 3 órakor ment végbe a Kerepesi-uti temető halottasházából óriási részvét mellett. A magyar közéletnek, a politikai, közgazdasági, szövetkezeti világnak csaknem minden számottevő tényezője megjelent a végtisztességen, hogy lerójja a tisztelet és kegyelet adóját Horánszky Dezső emléke iránt.

Az egyházi szertartást Mészáros János érseki helynök celebrálta fényes segédlettel. A holttest beszentelése és a gyászdalok elhangzása után Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár, az OKH alelnöke mondott megrázó hatású gyászbeszédet a kormány, a földművelésügyi minisztérium és az OKH nevében.

— Minél erősebb a küzdelem — mondotta többek között — a haza sorsának jobbrafordításáért, annál súlyosabb látni: miként veszjük el csonkaországunk legjobbjait. Horánszky Dezső az ezeréves integer Magyarország legkiválóbbjai közül volt, akinek elhunytával a magyar agrárpolitikai és szövetkezeti élet egyik tobogó fátykója aludt ki örökre. Még pár nappal ezelőtt bizalommal beszélt a magyar jövőről és a mezőgazdaság felsegítésének módjairól, még néhány nap előtt számtalan tervet szőtt és alig egy hete, hogy benyújtotta az új szövetkezeti törvényre vonatkozó tervezetét s ma már búcsúztatnunk kell azt, akinek halála elsősorban Magyarországot legrégibb és egyik legnagyobb szövetkezeti intézményére: az Országos Központi Hitelszövetkezetre jelent pótolhatatlanul súlyos veszteséget. Horánszky Dezső az összes szövetkezeti erőnyeket egyesítette magában, mert hit, hazaszeretet, hűség, önzetlenség, szerezékenység, munkavágy és emberszeretet jellemezték egész életét és tevékenységet. Horánszky Dezső valóban példát mutatott arra: milyennek kell lenni az igazi szövetkezeti embernek. Az apai tűzhelynél szívta magába a nemzeti érzést és mély vallásosságot és a sors jóvoltából az igazi magyar úr a magyar nép és a magyar falu gondozója és jóakarója lett. Horánszky Dezsőnél alig volt hűségesebb és odaadóbb harcosa a magyar föld érdekeinek. A földbérleti kisemberek, a földmunkások is Horánszky Dezsőnek köszönhetik szövetkezeti mozgalmuk sikerét. Nem a sok szó embere volt, hanem a tettek és ha a könnyek fel is szikkadnak, Horánszky Dezső alkotásai itt maradnak örökké.

Schandl Károly dr. gyönyörű emlékbeszéde után, mely igen mély hatást gyakorolt, Iklódy-Szabó Andor h. államtitkár búcsúztatta el emelkedett szavakkal a nagy halottat a pénzügyi kormány nevében.

Az Egységspárt nevében Hercegh Béla országgyűlési képviselő mondott tartalmas gyászbeszédet, majd Vedres, pestújhelyi esperesplébános a vidéki hitelszövetkezetek kötelékébe tartozó kisgazdák és kisiparosok százezrei nevében búcsúztatta el Horánszky Dezsőt. Végül Füzessy Inre pártelnök, a török-szentmiklósi kerület választópolgársága nevében mondott meghatott szavakkal utolsó istenhózzátot szeretett képviselőjüknek.

Reuma
köszvény, csusz
ischias és minden meggyűlésből
eredő izületi-és izomgörcsökkel szemben

REPARATOR
biztos hatás.

Ara 1 P. 60 L. Minden patikában
kapható. - Órakerék: Krieger
gyógyszerár Budapest, VIII.,
Ca. vin-tér.

„PASTOXINE“ az egyetlen tökéletes patkány- és egérintőszert.

A párisi Pasteur-Intézet eredeti készítménye.

Kapható minden «Hangya» szövetkezetnél, a Magyar Mezőgazdánál vagy a főraktárnál:

**SZÉKELY ANDRÁS ÉS TÁRSA, BUDAPEST
V., NÁDOR-UTCA 32. TELEFON: TERÉZ 258-66.**

☛ Felvilágosítást szívesen ad lapunk kiadóhivatala is. ☛

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Országgyűlés.

Öt napi szünet után ismét megkezdte ülésezéseit a képviselőház. Az első ülésnapon mentelmi ügyeket tárgyaltak és csupán a napirendi indítvány során hangzott el két nagyobb beszéd. Az egyiket *Pakots József* képviselő tartotta, aki a közbeszólások özöne alatt támadta az egyetemi hallgatókat és beszélt azokról a tüntetésekről, melyek néhány napig az egyetemen folytak. *Klebelsberg* gróf kultuszminiszter a beszédre válaszolva, kijelentette, hogy ne várja senki tőle a meg nem engedett szigoralkalmazását a diákokkal szemben.

— *Ezek a mi gyermekeink,* — mondotta a kultuszminiszter — *és nekünk az a kötelességünk, hogy minden körülmények között szeressük őket.*

A második beszédet *Petrovác Gyula* kereszténypárti képviselő tartotta, aki a Nemzeti Színház előtti tüntetést tette szóvá. Erre is a kultuszminiszter válaszolt és annak a véleményének adott kifejezést, hogy azt valószínűleg csak a numerus clausus miatt előállott idegesség robbantotta ki az ifjúságból. A képviselőház további ülésein apróbb törvényjavaslatokat tárgyaltak és *elfogadták négy nemzetközi egyezmény becikkelyezését.*

Huszonéves életkorig nem szolgálnak ki alkoholt.

A népjóléti miniszter javaslatot terjesztett a Ház elé, melynek értelmében eltiltják a korcsmárosokat attól, hogy azoknak, akik 18-ik évüket be nem töltötték, alkoholt kiszolgáljanak. A 18 éves korhatárt a népjóléti miniszter rendeletileg 21 évre emelheti föl. Ezt a törvényjavaslatot is tárgyalta a parlament és tárgyalás során többen a *pálinkamérés végleges betiltását is követelték.* A borral szemben arra az álláspontra helyezkedtek a képviselők, hogy a fiatalok részére annak kiszolgáltatását meg kell tiltani. Valószínűleg a parlament elfogadja a törvényjavaslatot, csupán az a kérdés, hogy megadják-e a miniszternek a felhatalmazást a korhatár kiterjesztésére.

Horánszky Dezső temetése.

GRAMOFON

kitűnő, tisztahangú beszélőgép 40 pengő.
Nagyobb, erős, gyönyörű hangú 64 pengő.
A világ legjobb beszélőgépei és hanglemezek legnagyobb raktára.

Sternberg

királyi udvari szállítók hangszergyárában.

Budapest, Rákóczi-ut 60.

November 7-ig elnapolták a Házat.

A Ház utolsó ülését pénteken tartotta, amelynek végén az elnök bejelentette, hogy a *Házat november 7-ig elnapolja.* Ennek oka az, hogy a közbelevő sorozatos ünnepnapok miatt csak megszakításokkal tartható volna ülést a Ház. November 7-én díszülés lesz, melynek napirendjén a *március 15-iki és a Kossuth Lajos emlékének törvénybeiktatásáról szóló javaslat szerepel.* Hogy külsőleg is demonstrálják az ülés ünnepélyességét, a napirenden levő javaslatokhoz minden pártból csak egy szónok fog hozzászólni. A képviselők egyébként testületileg résztvesznek Kossuth Lajos szobrának november 6-án történő leleplezésén.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A romániai helyzet.

Londoni és párisi lapok egyértelműen nagyon válságosnak tartják a román helyzetet. Bukarestben már csak az ostromállapot tartja féken a szenvedélyeket. *Károly* herceg megérkezését minden nap várja a felizgatott nép és *Bratianu* már a királynéval szemben is a köztársaság kikiáltásával fenyegetőzik. Romániával úgy a telefon, mint a távirati kapcsolat hézagos, a szigorú cenzura mindent megakadályoz. *Az idegeneket már a vonatokon detektívek figyelik, a gyulafehérvári földművesgyűlésre egész hadsereget mozgósítottak,* egyik hír szerint azért, hogy a rendet biztosítsák, a másik hír szerint azért, hogy a gyűlés megtartását megakadályozzák. Hírek érkeznek az erdélyi oláhok elszakadási törekvéseiről és arról is, hogy vezérük, *Maniu Gyula,* aki annak idején a magyar országgyűlésnek is tagja volt, máris menekült *Bratianu* elől, mert nem akar *Manoilescu* sorsára jutni. *Manoilescu* el-

fogatásával kapcsolatban emlegetik, hogy a volt miniszter védelmét Averescu tábornagy vállalta, aki közismer-ten Károlypárti és ő van kiszemelve arra, hogy Bratianu-val szemben a katonai diktatúrát megteremtse.

Lloyd George a revízió mellett.

A revíziós küzdelemben új fejezetet jelent Lloyd Georgenak, a volt mindenható háborús miniszterelnöknek nyílt állásfoglalása az igazi béke politikája és az ezzel egyértelmű békerevizió mellett. Lloyd George, aki ma is pártvezér és kiszemelt miniszterelnök, nyíltan vallotta, hogy ő Angliában ezt a politikát juttatja érvényre. Elmondta, hogy a békeszerződések hamis információ eredményei, azokat gyűlölettől és háborús elkéseredéstől túlfűtött ellenfelek kötötték. Ezek a békék nem maradhatnak így, mert veszélyeztetik Európa békéjét. Lehetetlen, hogy a győztesek tízmillió embert tartsanak állandóan fegyverben a legyőzöttek kétszázötvenezer katonájával szemben. Lloyd George fellépésének első eredménye az volt, hogy Benes, aki eddig mereven tagadta, hogy maguk a szerződések tartalmazzák a revízióhoz való jogot, most ezt maga is kénytelen elismerni.

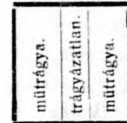
Rothermere lord tovább harcol a revízióért.

Rothermere lord lapja, a Daily Mail, újabb nagy cikkben foglalkozik a trianoni szerződés revíziójának kérdésével és azt írja, hogy egyik legsürgősebb teendő a hevenyében megszerkesztett trianoni szerződés revíziója. Ezt a szerződést Magyarország csupán az után az ünnepélyes ígéret után fogadta el, amelyet Millerand akkori miniszterelnök tett, hogy abban az esetben, ha az új határok igazságtalanságokat okoznának, Magyarország a Népszövetséghez fellebbezhet. Ezt az ígérést nem teljesítették. A brit diplomáciának azon kell dolgoznia, hogy biztosítsa az ígéret teljesítését. Azok a magyar kisebbségek, amelyeket erőszakkal Csehországba és Romániába kebeleztek bele, sok szenvedésnek vannak kitéve.

mindkettő hiányában nem tud a szuperfoszfát érvényesülni.

Hazai talajaink legtöbbje azonban foszforsavban szegény s így a szuperfoszfát majdnem mindig nagy hatást képes kifejteni, miért is a szuperfoszfát használata majdnem mindig megokolt, annál is inkább, mivel mint említettem, gyakran 4—500 kg. többtermést is előidézhet. Másrészt azonban, mivel néha, bármily ok folytán is, kevés vagy éppen semmi sem az általa előidézett többtermés, minden gazdának a műtrágyázást úgy kell végeznie, hogy a műtrágyázás okozta többtermést biztosan megállapíthassa.

Ez okból a műtrágyázás mindig úgy történjék, hogy a műtrágyázandó táblából egy darabot hagyjunk trágyázatlanul. Leghelyesebb lesz, ha a tábla közepén egy gépalja szélességben végig egy sávot üresen hagyunk.

Ha ugyanis a műtrágyázott tábláinkon egy-egy ilyen darabot trágyázatlanul hagyunk, úgy könnyen megállapíthatjuk, hogy vajjon a műtrágya milyen mértékben fejtett ki erőteljesebb fejlődést, a kalászosoknál jobb magképződést, korábbi érést stb. Ily esetben egyszerűen csak ránézünk a vetésre és azonnal megállapíthatjuk a műtrágya hatását. Ha azt tapasztaljuk, hogy a trágyázatlan parcella sokkal ritkább és jóval alacsonyabb fejlődésű, mint a trágyázott, úgy földünkön a műtrágya nagy hatást képes kifejteni, tehát a következő évben annál nagyobb arányokban megtrágyázzunk. Ha a trágyázott és trágyázatlan parcella között különbség nincs, úgy az esetben, ha gyenge terméseink szoktak lenni, ez annak a jele, hogy földünknek előbb vagy egy jó istállótrágyára, vagy egyszerre többfajta műtrágyára van szüksége. Az esetben pedig ha a műtrágyázott és trágyázatlan parcella között különbség nincs és mégis nagy terméseink vannak, ez annak a jele, hogy földünk táplálóanyagban gazdag, tehát műtrágyára nem szorul rá. Ez utóbbi körülmény azonban csak az istállótrágyát rendszeresen használó nagyobb uradalmakban több évi műtrágyázás után szokott néha előfordulni, amikor is a rendszeres istállótrágyázástól buja talajokban szuperfoszfáttól több éven át adott foszforsav annyira felhalmozódik, hogy ott egy ideig a termés műtrágyázással, legalább is jövedelmezőleg, nem fokozható.

Ezen utóbbi körülmény azonban, sajnos, ritkán fordul elő, míg annál gyakoribb eset az, hogy az egyoldalúan adott műtrágya más táplálóanyagok hiányában nem juthat érvényre. Éppen ezen okból ne gondoljuk, hogy egyedül műtrágyázással, helyesebben a legáltalánosabban használt szuperfoszfáttal mindig fokozhatók terméseink. A szuperfoszfát nagy hatást képes kifejteni, de csak akkor, ha van a talajban elegendő nitrogén és káli is. Ezen utóbbi két táplálóanyagot istállótrágyával teljesen fedezhetjük, vagy pedig, ha istállótrágyánk nincs, úgy a nitrogént méz-nitrogén vagy kénsavas ammoniákkal, a káliit pedig 40 százalékos kálisóval pótolhatjuk (esetleg zöldtrágyázással kombinálva.)

A rendszeres műtrágyázásnál tehát nekünk, gyakorlati gazdáknak, mindig az legyen a teendőnk, hogy ellenőrizzük a műtrágya hatását. Ezen ellenőrzésnek állandónak kell lenni, mivel a trágyázástól, műveléstől stb.-től

MEZŐGAZDASÁG

Mire kell figyelemmel lennünk a műtrágyázásnál?

Irtó: Villax Ödön

A műtrágyának termést fokozó hatása közismert. Ezt kísérleti állomásaink irányításával végzett országos kísérleteink is kimutatták. Ezen országos kísérletek szerint a mintegy 30 kg. búzába kerülő szuperfoszfát átlagosan 200 kg. búzával fokozta a kat. holdankinti termés-eredményt. Ezen 200 kg. azonban csak átlagszám, mert voltak helyek, hol a szuperfoszfát 4—500 kg. termés-többletet is előidézett s bizony oly helyek is előfordultak, bár igaz, hogy nagyon csekély számban, hol a szuperfoszfátnak termést fokozó hatása csekély. vagy éppen semmi sem volt.

Ezen utóbbi körülménynek oka az, hogy földünknek vagy nincsen szüksége a szuperfoszfát foszforsavára, mivel a földnek ebből természetből fogva úgy is elég van, vagy pedig egyéb táplálóanyag, nitrogén vagy káli, vagy

LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-, CSÉPLŐMENTŐSZEKRENYEK, SZÁRNYSZIVATTYÚK, TÖMLŐK, CSŐVEK, ARMATURÁK minden üzemszükségleti cikk.

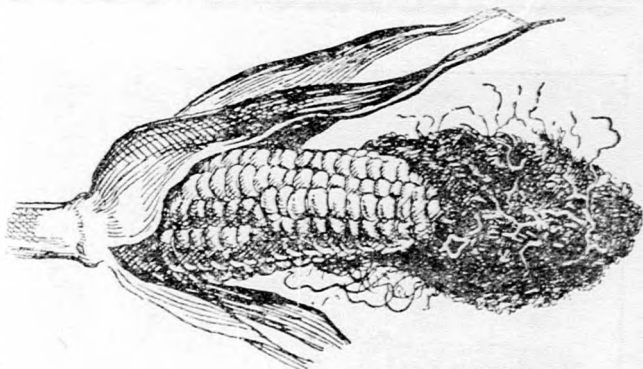

VERMOREL-PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA, BUDAPEST
Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

földünk táplálóreje állandóan változik, tehát mi csak ezen állandó ellenőrzéssel, vagyis a trágyás tábla egy-egy darabjának trágyázatlanul hagyásával őrizhetjük ellen a műtrágya hatását és csakis ebből állapíthatjuk meg a következő évi műtrágyázás mennyiségét és milyenségét.

Azon esetben, ha még pontosabban akarunk dolgozni és a trágyás és trágyázatlan parcellánál nemcsak a fejlődésbeli különbségét, hanem a termés nagyságát is pontosan meg akarjuk állapítani, úgy pontos kísérletet kell végezni. A kísérletezés mikéntjét lapunk hasábjain már több ízben ismertettük, azért most arra nem térünk ki. Aki azonban a kísérletezés iránt részletesebben érdeklődik, annak válaszbélyeg küldése esetén szívesen adok levélbeli felvilágosítást, vagy az esetleg olvassa el a „Szántóföldi kísérletezés gyakorlata” című könyvemet. (Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.)

Kukorica-üszög.

A Wágner-féle borfokoló hibája.

Irta: S. Pálinkás Gyula.

Nagyon jól tudjuk, hogy egyszerűen ízléssel nem lehet pontosan megállapítani a bor szesztartalmát. A gyakorlott borszakértő mégcsak el tudja találni gyakran fél-fokra is, de a gyakorlatlan 3—4 fokot is hibázhat. A bor értékét pedig főként a szesztartalma szabja meg, tehát elsőrendű érdeke az eladónak, hogy olcsóbban ne adja el a borát, mint amennyit az a szeszfok alapján különben megérne, de viszont a vevőnek is érdeke, hogy drágábban ne fizesse meg. A gyakorlatlan borok szeszfokának meghatározására a Malligand-féle készüléket szokták használni, de ez aránylag drága készülék, mert körülbelül 140 pengőbe kerül, meg az egyszerűbb gazdák nem is értik a helyes kezelését.

E végből Wágner szerkesztett egy egészen egyszerű kis készüléket, ami egy kis fatokban könnyen elfér, zsebben kényelmesen hordható, a vele való szeszfokolás egyszerű és gyors, a készülék nagyon olcsó stb., szóval egészen a gyakorlati kívánalmaknak megfelelő volna, — ha jól fokolna! De éppen itt van a hibája, hogy nagyon megbízhatatlan adatokat szolgáltat. A működése lényegileg azon alapszik, hogy a magasabb szesztartalmu bor fajsúlyából következtet a szeszfokra éppen úgy, mint a pálinka-fokoló. Csak hogy amíg a pálinka majdnem kizárólag tiszta vízből és tiszta szeszből áll, tehát a szeszfokot helyesen mutatja a pálinka-fokoló, addig a borban a vízen és alkoholon kívül még sok mindenféle más anyag is van, amit együttesen vonadéknak vagy extraktnak nevezünk.

Ha a pálinkamérővel megfokolok valamely pálinkát s vegyűk, éppen 50 fokosnak találom, ugyanaz a pálinka már csak 49, 48, 47, 45, 40 stb. fokot mutatna, ha abban több-kevesebb cukrot vagy sót vagy más szilárd anyagot oldanék fel, mert az oldatban lévő cukor vagy só nehezebb fajsúlyú, mint akár a víz, vagy a szesz, tehát az oldatot úgy mutatja, mintha kevesebb volna a szesztartalma. Hasonlóképpen van a borral is, ott is a vonadékok miatt a valóságnál kevesebbet vagy esetleg többet fokol a készülék. Ha a bor vonadéknagyságának mennyisége mindig ugyanannyi volna, — a Wágner-féle készüléknél 2.5% véteget állandó alapul — akkor még csak használható volna, mert az mindig egyenlően tekintetbe lehetne venni, azonban éppen ott van a baj, hogy az egyik bornak csak 1.5—1.8%, a másiknak 2.5—3.5% vonadéknagysága van, az édes boroknak meg 5—8—15% is, tehát így a

Wágner-féle borfokoló az alacsony vonadéknagyságot tartalmazó borokat a valóságnál erősebbnek, ellenben a magas extrakttartalmúakat gyengébbeknek mutatja. Az egyik helyen éppen jelen levén, a tanulság okáért a bort vásárló vendéglősnek előbb egy közönséges asztali bort adtam s a fokolója 5-öt mutatott, azután egy 14 térf. % alkoholt és 3—4% cukrot tartalmazó nagyon finom pecsenyebort fokoltam meg vele (Auverguas gris), abban már csak 1 fokot mutatott s végül a 16.5 térf. % alkoholt és 10% cukrot tartalmazó csemegebort már nem is mérte, mert a 0-án felül maradt.

A Wágner-féle borfokoló tehát egyáltalában használhatatlan és teljesen megbízhatatlan eszköz úgy, hogy hatóságilag kellene eltüntetni a használatát, mert csak arra alkalmas, hogy a vevő nemcsak az eladót, hanem önmagát is becsapja vele. Ennél a szerszámnál bizony a nyelvünk is pontosabban megméri a bor szeszfokát.

Üszög a kukorica csövében. (Képpel.) A kukorica szárán és levelén már virágzás előtt is találhatunk kifejezett, érett, erősen poróz üszökhólyagokat. A belőlük kiszabaduló sok millió spóra újabb tömeges fertőzéseket okoz, még pedig éppen virágzás idején. A virágzások történetét pedig a legveszedelmesebb. A szenge csövekből kinyúló hosszú bimbúszálak, az úgynevezett „selyem” útján a gomba a termőkhöz — a jövődőlbeli kukoricaszemekhez — is eljut és a csövében, a burokleveleken belül, kukoricaszemek helyett üszökhólyagok képződnek, amelyek körülbelül akkorak és olyan alakúak, mint valami duzzadt mandula vagy kisebbfajta dió. Gyakorlott szem az üszök csöveket éretlen korukban is könnyen megismeri: feltűnően vastagok és puhák, buroklevelei is kissé szétállók. Tapasztalatlan ember azonban csak kukoricatöréskor veszi észre, hogy rendszeres kukoricaszemek helyett valami roppant eltorzult, feketén porzó tömeget kapott. Általában kimondható, hogy az üszök okozta nagy termésvesztésről sem a kiszáradt, sem a nagybírtokosok nagy részének fogalma sincs. Hogy hús mázsa másodrendű kukorica helyett huszontöt mázsa elsőrendű kukorica teremhetett volna, arra egy pillanatig sem gondolnak és ha valaki figyelmeztetné őket reá, nem tudják elhinni. Hogy országos szempontból mit jelent, azt inkább ne számítsuk ki, mert igen nagy szűgyen az országra nézve. Tehát mit kell tennünk? Az üszökhólyagokat éretlen állapotukban el kell távolítani és el kell égetni, hogy semmi spóra bennük érésnek ne indulhasson és ki ne szabadulhasson. A munkát a nyár legelejtén meg kell kezdeni és kitartóan folytatni kell egészen őszig; Fiváltképpen pedig virágzás előtt és közben sehol egyetlenegy érésnek induló üszökhólyagot meg ne tűrjünk. Őszig azért kell folytatni a munkát, mert a virágzás után megjelenő üszökpör a földre hullhat, sőt a kukorica érett szerveire és főleg a szemekbe is rátapadhat, ami azután jövő évben újabb fertőzések kiindulópontjává válik.

PETROLEUM-KÁLYHA

(a technika csodája) tiszta, üzembiztos, füstcső nélkül ég, csodás meleget ad, legolcsóbb tüzelés. — Árak P 30-tól nagyság szerint.

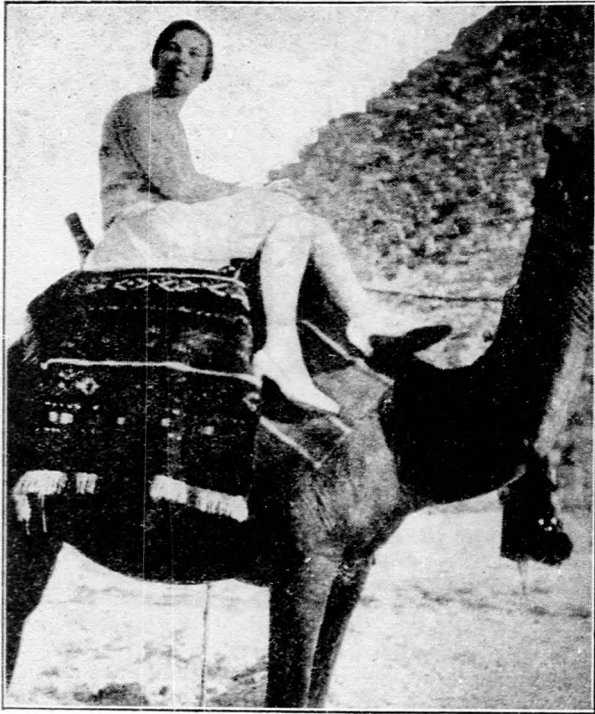
Petroleum-gyorsfűzők. — Viharlápák. — **KARBID.** — Acetylenégők és összes kellékek.

Szállítja a közismert szaküzlet:

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA BUDAPEST
VILMOSCSÁSÁRÚT 53.

(Alapítva: 1884.)

Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

A modern török nő.

Kemal pasa reformtörökvései a török nők körében hamarosan visszhangra találtak. A fátýol, a régi török viselet és velük a sok-sok elítélt — sutba került. A török nő ma már nem a háremek mélyén éli a külvilágtól elzárt életét, hanem fehér sportruhában, fátýol nélkül, egy teve hátán lovagolva — mint képünkön látható — semmit sem különbözik nyugati testvéreitől.

A gyümölcsfák sárgasága. A fák leveleinek megsárgulása, a *klorózis*, nem a vas hiánya, hanem sok más ok következtében áll be. Így sárgaságot okoz fánkban a kellenél több víz, a talajnak túlságos nagy mésztartalma, vagy a mész hiánya, trágya, trágyalé, szikso vagy a fagy, a rovarok, az erek által elpusztított gyökérezet, sőt, mint azt körtefáinknál látjuk, a bírsalany használata is. Ha a sárgulás oka a talaj kedvezőtlen összetételétől ered, akkor vasglicot kapálunk a fa talajába vagy ezt vízben oldott állapotban alkalmazzuk. Ez már néhány hét alatt megzöldítheti a levélezetet, hatása azonban csak néhány hónapig, addig tart, míg a talajba vitt vasglic ott még feltalálható. Ez a segítség tehát nem sokat ér. Véglegesen úgy segítünk a bajon, hogy a talaj túlságos lugos hatású savanyú hatású anyaggal közömbösítjük. Erre a célra jól megfelel pl. az 5 százalékos kénsav, a szuperfoszfát vagy ammoniumszuperfoszfát, amelyeknek több ízben kell adagolni. Miután az utóbb említették igen értékes növényi tápláló sókat is tartalmaznak, ezért ezek használata esetén a beteg növényeket egyidejűleg értékes műtrágyával is felségítjük. (Horn.)

A helyes fejés. Hogy mennyire függ a fejőszemélyzet gyakorlottságától és lelkiismeretességétől a kifejt tej mennyisége és zsírtartalma, erre kivívó példa a következő eset: Úgyes fejő egyik tehéntől 8.1 kg. tejet fejt; a tej zsírtartalma 4.2 százalék volt. Másnap kevésbé gyakorlott fejő csupán 5.6 kg.-ot és emellett a zsírtartalma csak 2.7 százalékot ért el, tehát a kevésbé hozzáértő fejő 2 és fél kg. tejet hagyott a tőgyben. A kifejt (5.6 kg.) tejen a zsír összes mennyisége 151 gramm volt, az előző napi 340 grammal szemben, tehát a felénél is kevesebb, ami azt jelenti, hogy a tejnek java, zsirosabb része maradt vissza a tőgyben. Hogy a fejés első részleteiben kevesebb és az utolsó részletben legtöbb a zsír, a következő példa bizonyítja: Egyik tehén egy fejésre 5 kg. tejet adott. Az első kilogramm tej zsírtartalma 1.4 százalék volt, a másodiké 2.0, a harmadiké 3.9, a negyediké 5.4 és az utolsó kilogramm tej zsírtartalma 7.5 százalék volt. Ebből azt a tanulságot meríthetjük, hogy teljesen ki kell fejni a tejet, mert az utolsó sugarakban van a legtöbb zsír. Aki a fejés első részleteit hozná forgalomba, úgy

tenne, mintha lefölezött tejet akarna forgalomba hozni teljes tej gyanánt. A lelkiismeretes fejés (teljes kifejés) fáradtságos, de annál hálásabb munka, mert jobb és több tejet kapunk, továbbá tartósabb lesz a tej és emellett egészségsé marad a tőgy, tehát a lelkiismeretes fejés is egyik létfontósége a tejgazdaságnak. A kevés hozzáértéssel vagy lelkiismeretlenül végzett fejés, a rossz kifejés a tejelőképeség rovására van. Ellenben ügyes fejő, aki a fáradtságot nem sajnálja, többszöri (néhány napig 6—8-szori) fejéssel a tejmirigyeket erősebb munkára serkentvén, a tejelőképeséget fejlesztheti és a bővebben-tejelő állandósítja. Ily módon az értelmes, gyakorlott fejő a gyengébben tejelő tehenet megjavíthatja. Ismeretes, hogy a kétszeri fejés helyett a háromszori: 6 százalékkal, a négyszeri fejés: 10 százalékkal növelte a tej mennyiségét.

Lovak járványos köhögése. Országszerte hallatszik a panasza, hogy a lovak köhögnek, úgy, hogy ez a köhögés már járványos alakot öltött. A lovak járványos köhögése fertőzőszen alapul, azért terjed oly gyorsan és miután a légutak betegszenek meg, azért járványos léges- és gégehurutnak is nevezik. A betegség nem rossz indulatú, rendszerint kedvezően folyik le, elhullást rendes körülmények között nem okoz, csak akkor, ha valami szövödmény, tüdő-, mellhártyagyulladás, vagy petecsőr társul hozzá. Sok esetben az állatok csak köhögnek, gége-, léges- és tájékuk érzékeny, az orrból savós váladék folyik és ezt heves köhögés kíséri és éppen ez a kikökögött váladék terjeszti állatról-állatra a bajt. Igen sok esetben láz is alig van, de előfordul az, hogy a betegség elején mindjárt 40° C—41° C fölé emelkedik a láz. Ennek folyamánya, hogy az állatok bágyadtak, elesettek, étvágytalanok, erőtlének. Ugyanez akkor megdagadnak a végtagok, hasalja, vaszora s az állatok az étvágytalanság következtében lesoványodnak. A gyógyulás ennek dacára 2—3 hét alatt bekövetkezik, azonban gyengeségük folytán munkára még nem alkalmasak az állatok. A súlyosabb esetekben, ha az állatok meghűlnek, tüdőgyulladás társul a betegséghez, vagy elhullnak, vagy pedig 6—8 hét alatt felgyógyulnak. Az enyhe esetekben különös kezelés nem szükséges. Pormentes tiszta levegő, jó táplálás, az állatok kímélése, pihentetése, napos időben a déli órákban jártatás. Igen jó szolgálatot tesz a répaetetés, továbbá a légzőszervek gyógyítására céljából terpentines szánumúrásvás gőzöltetés. A súlyosabb, de még az enyhébb esetekben is ajánlatos a beteget állatorvossal kezeltetni. Felgyógyulás után vizsgálni kell, hogy meg ne hűljenek, hogy visszacsésés ne legyen.

Milyen távolságra és milyen sűrűsűgüre vessük a búzát?

Minél ritkábban vetjük és minél nagyobb sortávolságban, annál később fog beérni. A ritkán és nagy sortávolságra vetett szemekből kikelő növények erősen bokrosodnak, mert aránylag sok terület áll rendelkezésükre; az erősen fejlett zöld részek aránylag későn fognak magot kötni s az aratás így kitolódik. A késői aratás hátrányát pedig akárhány gazda személyesen is tapasztalhatta. A mi hazánkban az a fontos, hogy minél előbb arathassunk. A nagy sor- és növénytávolsággal megtakarítunk ugyan vetőmagot, azonban az így elért kevesebb költség nincs arányban azzal a kockázattal, ami a mi éghajlatunk alatt a kései aratással jár. Német gazdáktól eredő cikkekben olvashatjuk azt, hogy a búzáknak ritka vetése kedvező eredményekre vezet, azonban nem szabad felednünk, hogy csakis Németország egyes vidékeire érvényes ez a megállapítás, már Németország északibb vidékeire ugyanez nem áll. Délnémetországban ugyanis nincsenek kitéve annak a veszélynek, hogy búzájukat a guta ütheti, avagy a kései aratás egyéb káros következménnyel járja. A mi hazánkban a Dunántúlon lehet kissé apasztani a vetőmagot: ritkábban lehetnek a sorokban a szemek, de az Alföldön a 11—12 cm-es sortávolságban és sűrűn kell a szemeket vetni. Tővenkint legfeljebb 2—3 hajtásnak szabad fejlődnie, amikor is ezek a hajtások a lehetőségig egyszerre nőnek, egyszerre érnek s egyszerre arathatók. Ezért tehát nálunk egy kat. holdra feltétlenül kell 100 kg. szemet vetni, mert már a 80 kg.-os vetőmagmennyiség is kevés.

WETOL-SEBOLAJ

mely a friss sebek és az égési sérülések gyógyítására kiválóan alkalmas.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

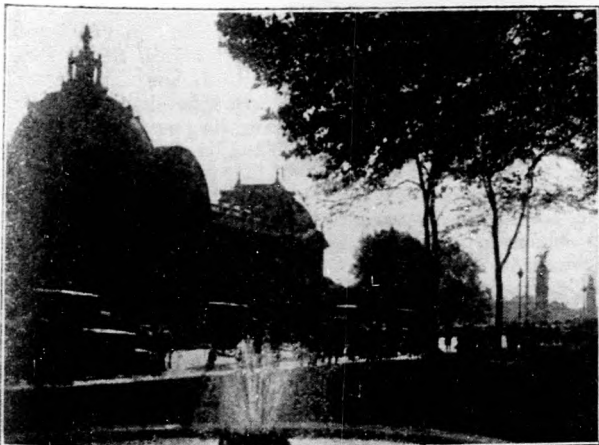
GAZDATÁRSADALMI HIREK

A Faluszövetség értekezlete a földreform pénzügyi kérdésének megoldásáról.

A Faluszövetség kezdeményezésére a földbirtokrendezés legkiválóbb szakértői az elmúlt héten *Schandl* Károly államtitkár elnöke alatt beható tanácskozást folytattak a földművelésügyi minisztériumban. A földreformos ügyek végleges befejezésének és pénzügyi megoldásának kérdéseit az általános gazdasági érdekek szempontjából vették részletes tárgyalás alá. Ennek során *Schandl* Károly államtitkár, elnök, *Börsök* Andor az O. F. B. másodelnöke, *Venczell* Béla miniszteri tanácsos, *Neubauer* Ferenc v. államtitkár, *Balázsovich* Dezső h. államtitkár, *Steuer* György államtitkár, kormánybiztos, *Jakabházy* János dr., a Faluszövetség jogtanácsosa és *Bajtaj* Mihály dr., a Faluszövetség ügyvezető-igazgatójának hozzászólása után megállapított nyert, hogy úgy a megváltást szenvedők, mint a földhöz juttatottak, nemkülönben az államkincstár érdekei szempontjából úgy a földbirtokrendezéssel kapcsolatos függő munkálatok mielőbbi befejezését, továbbá a pénzügyi megoldást a *leghalmozottabb megoldandónak tartják*. Részletes program alakult ki arra vonatkozólag is, hogy úgy a vagyonváltási földdek, mint a megváltott földek gazdasági megművelése minő feltételek mellett biztosítható és milyen eszközökkel lehetne segíteni társadalmi szervezetek útján a jelenlegi gazdálkodás súlyos akadályain. Nagy tetszéssel találkozott a Faluszövetség azon előterjesztése, hogy a *földbirtokreform-rendezés sürgős befejezésével kapcsolatosan telepítési alap létesíttessék*, amely lehetővé tenné a békeidőben folytatott telepítés újra való felvételét, ami a további jogos igények békés levezetését szolgálhatná. Elhatározta az értekezlet, hogy a fentemlített kérdések megtárgyalását bővebb keretekben sürgősen folytatni fogja.

A dohánybevéltás ideje és helye.

A m. kir. Dohányjüvedék Központi Igazgatósága közlése szerint dohányt a következő időközben és helyeken lehet beváltani: *Budapest* december 15-től február 17-ig, *Baltonyán* január 2-től január 31-ig, *Békéscsabán* január 2-től február 31-ig, *Békéscsabán* január 2-től február 10-ig, *Debrecenben* december 15-től február 8-ig, *Hajdúdorogon* december 15-től február 9-ig, *Jászberényben* január 2-től február 9-ig, *Jászkeszén* január 2-től január 23-ig, *Kápolnán* január 2-től február 18-ig, *Kiskunfélegyházán* december 19-től január 20-ig, *Kisvárdán* december 19-től január 4-ig, *Mezőkövesden* december 19-től január 27-ig, *Miskolcon* december 19-től február 1-ig, *Nagyatád* december 12-től február 15-ig, *Nagykállán* december 19-től január 25-ig, *Nagylétán* január 2-től január 26-ig, *Nyírbátorban* december 15-től február 11-ig, *Nyíregyházán* december 15-től február 6-ig, *Polgáron* január 2-től január 30-ig, *Rakamaz* december 15-től február 11-ig, *Szolnokon* január 2-től február 3-ig, *Tiszaroffon* január 2-től február 7-ig és *Vásárosnaményben* december 19-től február 4-ig.

Részlet Párisból,

a franciák méltán világhírv fővárosából.

Villanyserelés nyaktörő magasságban.

Rómában Viktor Emánuel emlékére óriási méretű emlékművet emeltek. A napokban először tettek kísérletet arra, hogy kilálgítsák a gigászi lovaszobrot. Képünk egy munkást ábrázol, aki a szoborcsoportozat lóalakján ülve nyaktörő magasságban szereli a villamos huzalokat.

Inséges méhesaládok részére etető cukor kapható.

A pénzügyminisztérium a földművelésügyi minisztérium közbenjárására az *Országos Magyar Méhészeti Egyesületnek* öt vagon homokkal és fűrészporral denaturált kristálycukrot engedélyezett kiosztásra azoknak a méhészeknek, akiknek *méhesaládjai inséget szenvednek*. A kiosztást az Egyesület vezérképviselje útján legközelebb megkezdik. A cukor ára kilogrammonként az összes melléköltségekkel együtt *egy pengő*. Megrendeléshez az Egyesületnél (IX., Üllői-út 25.) ötven fillér ellenében cukormegrendelő-lap kapható, melyen a községi előjáróság által igazolandó az inséges méhesaládok száma. Egy-egy inséges méhesalád részére *legfeljebb öt kilogramm cukor utalványozható*. Egyesületek, méhészkörök, avagy több egy helyen lakó méhészek együttesen is megrendelhetik a cukrot, mely esetben a rendelt mennyiség legalább hat métermázsá. A cukrot az Egyesület közbenjárásával *egyenesen a cukorgyárból kaphatják meg*, mely esetben a szállítási költség lényegesen kevesebb lesz. A megrendelések mostantól kezdve egész télen át fogantathatók.

Az 1927. évi tavaszi állatösszeírások eredményei.

A földművelésügyi miniszter a törvényben foglalt rendelkezésnek megfelelően az 1927. év tavaszán végrehajtott haszonállatösszeírás főbb eredményeit most adta közzé. A kimutatás mindenekelőtt vármegék szerint részletezve, majd fajták és ivar szerint csoportosítja a haszonállatokat: szarvasmarját, lovat, sertést, juhot, kecskét, szamarat és öszvért; az 1927. évi tavaszi állatösszeírás végeredményeit összehasonlítja az 1922—1926. évek végeredményeivel, továbbá Magyarország 1911. évi állatlétszámával és ennek a mai Csonka-Magyarország területére eső adataival. Az adatokból a következő képet nyerjük Csonka-Magyarország 1927. évi állatlétszámáról: *Szarvasmarha* 1.805.438, *ló* 903.326, *sertés* 2.386.664, *juh* 1.610.716, *kecske* 36.418, *szamár* 4784, *öszvér* 1657 darab.

A katonák gazdasági oktatása.

A Kaposvárott székelő *Alsódumántúli Mezőgazdasági Kamara* az iskolán kívüli népművelési bizottság által megindított tanfolyam keretében gazdasági tárgyú előadások tartását vállalta. A legénység részére tartandó előadások befejezte után egy-két helyesen kezelt kisgazdaságba vezeti a kamara a tanfolyamon résztvevő katonákat, hogy az elméleti előadások gyakorlati megvalósítását szemléltesse.

Decemberben baromfiállítás lesz Szegeden.

Az *Országos Baromfitenyésztési Tanács* országos baromfiállítás rendezésével bízta meg a *Szegedvidéki Baromfi-, Galamb- és Házinyúltenyésztők Egyesületét*. A kiállítást december hó 3., 4. és 5-én tartják meg Szegeden, amelyen szűcs-, vad-, bor- és paprikaszakmák is résztvesznek.

Rothermere lordhoz.

„Lenni vagy nem lenni?...“ e szörnyű töprengést
Magad megoldottad — jobban, mint ezernyi
Síró magyar, mikor odakiállottad

A már-már csüggedő, szítya barátodnak:

„Lenni, lenni, lenni! . . .“

A jelszót nemcsak mi, de elnyomóink is

Meghallották szerzte, a földön . . . s azóta

Éledni kezdünk és rettegnek amazok!

Nap, hold, csillag felénk biztatóbban ragyog

És rigabb a nóta . . .

Nemes lord, igazság bajnoka! Kossuth és

Petőfi nemzete néz rád üdvözölve . . .

Hálánk mint örök tűz lobog szíved előtt.

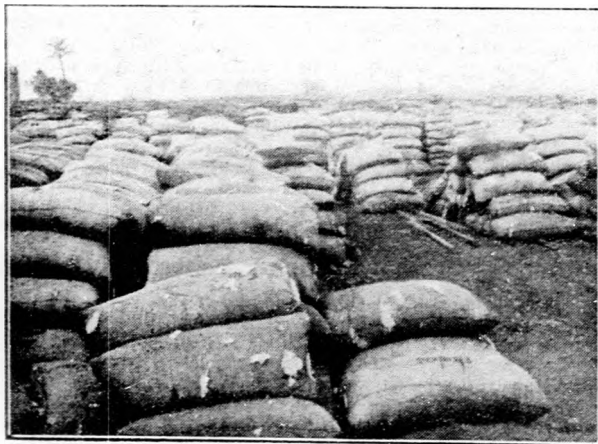
Vajha berihetnél sok szép — s nagyotmerőt

Az Igéretföldre!

TURI SÁNDOR (Békés).

Felemelték a kisipari hiteket. Az Iparosok Országos Központi Szövetkezetének az elmúlt héten tartott évi rendes közgyűlésén Hadik János gróf elnök részletesen beszámolt a kisipari hitelakció kereteinek kibővítéséről, valamint arról az új megállapodásról, amely a Pénzüntézet Központ és az IOKSz között jött létre a kisipari hitelleltetés új feltételeire vonatkozólag. A Pénzüntézet Központtal való megállapodás értelmében az IOKSz kisipari hitelkerete az eddigi 15 milliárdról 30 milliárdra emelkedik. Egyes iparosok eddig maximálisan százötven millió korona hitelt kaphattak, ezt most kétszáz millió koronára emelik fel. A kamatlábat egy százalékkal csökkentették, amelynek következtében az IOKSz is leszállítja egy százalékkal az általa folyósítandó hiteket. A Pénzüntézet Központ eddig csak 90 napra fogadott el kisipari váltókat, ezután hat hónapra szóló váltók is elhelyezhetők a Pénzüntézet Központnál.

Tűzoltóverseny Monoron. Ceglédbercel, Monor, Nyáregyháza, Üllő, Gomba, Veesés, Alberti, Pilis és Varsád községek tűzoltói nagyszabású járási versenyt rendeztek Monoron. A pompásan végrehajtott szerelési és támadási gyakorlatok után Csilléry Zoltán dr. tb. főjegyző és Hopp Károly főszolgabíró méltatták a versenyző csapatok munkáját, végül a jól megérdemelt díjak kiosztására került a sor.

Gyapottermelés Felső-Egyiptomban.

A gyapotkereskedelem egyik legfontosabb gócpontja Felső-Egyiptomban van. Az igénytelen és szorgalmas egyiptomiak kitűnő minőségű gyapotot termelnek és szállításra kész állapotban adják át a kereskedőknek a pamut nyersanyagát, a gyapotot. Képünk a felhalmozott gyapotszálakat ábrázolja.

A Faluszövetség új helyisége. A Faluszövetség Zoltán-utca 8. sz. alatti helyiségeiből az elmúlt napokban az Üllői-út 1. II. emeleti új helyiségeibe költözött át. A lakásváltást a Szövetség szervezetei és tagjai részére ezután is tudomására hozza.

Harangavatás Egyházasharasztn. Az egyházasharaszti ref. egyház október hó 9-én lélekemelő ünnepség keretében avatta fel új harangjait. Az ünnepelő közönség az új harangok hívó szavára tömegesen érkezett a 10 órakor kezdődő ünnepélyre s a templomot zsúfolásig megtöltötte. A harangavató istentiszteleten közreműködtek: Szigeti Károly siklósnagyfalusi ref. lelkész, magasszárnyalású és hazafiságtól izzó imájával, Horváth Antal csarnotai ref. lelkész hatalmas beszéd keretében a harangok hivatásán kívül, az egyház régi multját ünnepelte s hívta fel a gyülekezet tagjainak figyelmét arra, hogy az egyházasharaszti ref. egyház nemcsak Baranyában, de Magyarországon is egyike a legrégebbi egyházaknak s most a gyülekezet az egyház fennállásának négyszáz éves évfordulóját is ünnepli. Buzdította hallgatóságát az összetartásra, hazaszeretetre és állandó küzdelemre a trianoni határok ellen. Az ünnepség fényét emelte a helybeli férfi- és vegyesdallárda, mely Kőkösi Sándor tanító vezetése mellett összhangzatos énekeivel az ünnepélyt vonzóvá és maradandó emléküvé tette. Istentisztelet után a közönség a templomtéren levő hősök emléke elé vonult és elhunyt hőseinek emlékére gyászünnepelet tartott, melyen Horváth Antal helybeli ref. lelkész beszéddel, Balaskó Vilmi és Borbás Tereska egy-egy szavallattal, Hajdú Lajos gyönyörű záróbeszéddel szerepeltek. A helybeli dalárda a hősök emlékünnepelelyen szintén közreműködött. Este a helybeli műkedvelő ifjúság a „Lesz még dicsőbb jövőnk“ című életképet és a „Tót leány“ című népszínművet adta elő igen nagy sikerrel.

Emlékünnep nagyatádi Szabó István sírjánál. Mayer János földmívelésügyi miniszter vezetésével vasárnap délelőtt az Egységspárt küldöttséggel kereste fel és koszorúzza meg néhai nagyatádi Szabó István volt földmívelésügyi miniszter sírját. Az állomáson Tóth Pál főjegyző a község, Lőrincz János elnök pedig az erdőesokonyai Kiszgazdapárt nevében mondottak köszönetet a küldöttségnek, hogy a szomorú évfordulón eljöttek leróni kegyeletüket. Mayer János földmívelésügyi miniszter válaszában kiemelte, hogy nemcsak a kegyelet, hanem a megboldogult iránt való szeretet és hűség hozta a községbe. A miniszter ezután kíséretével látogatást tett az elhunyt özvegyénél, majd a családdal együtt a temetőbe ment, ahol az elhunytat gondosan ápolt sírjánál már összegyűlt a falu népe s ott voltak a környékről érkezett kiszgazdaküldöttségek is. A sírnál Halka Sándor református esperes mondott kegyeletes emlékbeszédet az elhunytól, utána pedig Csizmadia András az Egységspárt nevében emlékezett meg a megboldogultról. Éhu Kálmán a Somogy vármegyei kiszgazdapárt, Szabó Sándor pedig a nagyatádi emlékbizottság koszorúját helyezte el. Mayer János földmívelésügyi miniszter helyezte el ezután koszorúját egyszerű szavak kíséretében, majd Baán Ignác római katolikus lelkész a község közönsége, Talián Andor alispán pedig a vármegye nevében koszorúzza meg a sírt.

Pusztit az egyke. A dunamelléki református egyházkerület most megtartott közgyűlésén megdöbbentő adatokat soroltak fel az egyke pusztításáról. Szabó Béla dr. kir. tanfelügyelő előadásából kitűnt, hogy az egyik baranyamegyei falu, Babarc, református elemi iskolájában már nem tudnak tanítani az egyke pusztításai miatt, mert nincsen gyermek, aki iskolába járjon. Bolyka falu református elemi iskolájában a 16 tanköteles közül már csupán 7 a református és ide be kellett bocsátani az egyéb vallásfelekezetűeket is, különösen azért, mert egyébként nem volna érdemes az iskolát fenntartani. Ugyanennek az igen jó anyagi viszonyok között élő falunak összesen 96 lakóháza közül 32 már úgyszólván teljesen lakatlan. A megdöbbentő jelentés mély benyomást tett és megerősítette azt a véleményét, hogy az egyke dolgában most már nem késhet a legerélyesebb törvényhozási beavatkozás.

Eszküvő előtt a halálba. Kürti Oiga 31 éves fővárosi piaci árusnő, egy nappal esküvője előtt leugrott az egyk Lehel-teri ház ötödik emeleti folyosójáról az udvarra és szörnyethalt a kövezen. Tettét azért követte el, mert vőlegénye szülei ellenzték a házasságot.

November hó 13-ig küldje be mindenki pályázatát. Jövő héten új pályázatot hirdetünk.

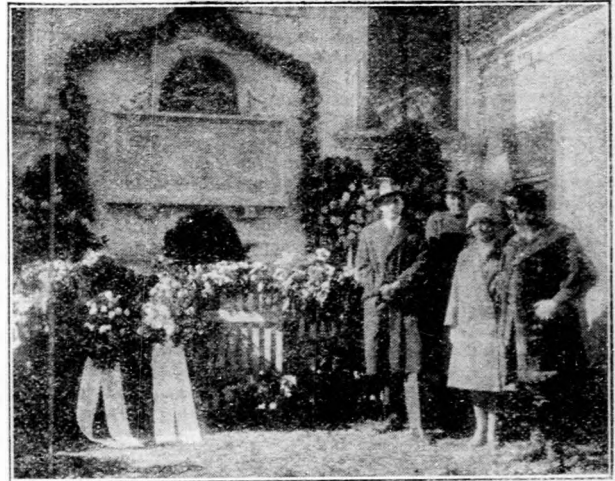
Október hó 23-án hirdettük ki hetedik versenyünket, melyre azt a feladatot tűztük ki, hogy pályázóink *keressé ismert, különösen állatokra és növényekre vonatkozó időjárás szabályokat* gyűjtsenek össze. A verseny tárgya széleskörű érdeklődést keltett olvasóink körében és máris szépszámu időjárás szabály érkezett be.

A pályamunkák beküldésének határidejéül — mint ismeretes — november hó 13-át jelöltük meg. Kérjük tehát olvasóinkat, hogy a még rendelkezésre álló egy hét alatt *okvetlenül készítsék el és juttassák hozzánk munkáikat*, mert az elkésve érkező pályázatokat nem vehetjük tekintetbe.

Móra Ferenc hat könyve. A tavalyi *Georgicon* után most egyszerre hat kötettel lép az olvasóközönség elé Móra Ferenc. A hat új könyv megjelenése osztatlan örömet keltett azok körében, akik szeretik a szép könyveket. A *Georgicon* a nyári szabadságról íródott, a mostaniak pedig egy egész életet foglalnak egybe. Régi gyermekkori emlékek, az elmúlt ifjúság, a szülők drága képe, az első iskolai évek: mindmegannyi kedves és szép emlék, amelyet Móra Ferenc tolla művészi élményét avat. A hat kötet közül négy apróbb-nagyobb elbeszéléseket tartalmaz és csak kettőben írja meg Móra a háborús magyar ember regényét: „*Ének a búzamezőkről*” a címe a két kötetnek s valóban az örök magyar búzamező dalát éneklé el benne a költő. A „*Véreim*” kötet első elbeszélésben a „*Mindennapi kenyérünk*”-ben a szülői szeretet apoteozisát írja meg. Jóízű és derült felleg az uralkodik majdnem minden mondanivalóján. A „*teltkálász, tömött gerezdű nyár*” nála nemesak cifra szóbeszéd, hanem való élet, amely igaz tartalmat ad minden sorának. Nem hiába járt Móra „*Inasiskolába*” Tömörkényhez. A népet ő is úgy szereti, a földért is úgy rajong, mint első mestere s a drága magyar életet is éppen olyan gyengéden, olyan gyermekien, olyan odaadó szeretettel írja, mint Tömörkény. A *Sokféle*, a *Nádihegedű*, a *Beszélgetés a ferde toronnyal* mindmegannyi érték, mellyel Móra gazdagabbá teszi nemesak a könyvek sorát, de az irodalmat is. Az izléses kiállítású, vászonba kötött könyveket a *Lantos rt.* adta ki. Megrendelhetők lapunk kiadóhivatalában is.

Emlékművet kaptak Orosháza hősi halottai. Orosházán 1106 hősi halott emlékét örökíti meg az a művészi szobor, amelyet József királyi herceg értékes beszéd kíséretében leplezett le. A szép ünnepség értékét meg Kovacevics Dezső dr. főispán. Kiss László dr. főszolgabíró, Csizmadia András országgyűlési képviselő, Kunos István főjegyző és Bertóthy Károly polgármester mélyenszántó bejegyzései emelték.

A „szelid” asszony, aki feldarabolta az urát. Pontosan ma tíz éve eltűnt *Móricgát* községből Tóth Mihály gazda. A felesége azt híresztelte, hogy világgá ment, elhagyta az ura. Mindenki elhitte az asszony szavát s csak 1925-ben derült ki a borzalmas tény: az asszony meggyilkolta az urát, aztán feldarabolta holttestét s úgy temette el. Egy örökösödési per során derült ki a bűntény, amelyért a kecskeméti törvényszék felelősségre is vonta a gyilkos asszonyt, ám, mert önvédelemre hivatkozott, felmentette. A tábla azonban más véleményen volt s bár a tanak egyöntetűen azt vallották, hogy „*Tóthné* a falu legszellidebb asszonya” volt, bühösnek mondotta ki erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésében s ezért két évi fegyházzal sújtotta.

Elesett uradalmi tisztak és munkások emléktáblája Pusztavácon.

Balról-jobbra: Coburg Filöp herceg utóda, Józsiás herceg, Justh Ferenc ny. államtitkár, Bradovka Anna iparművész és Szántó Pál főszolgabíró.

A pusztavacsi elesett hősök emlékünnepe. A pestvármegyei pusztavacsi uradalom pusztáján Coburg Filöp herceg utóda, Józsiás herceg, negyvenkilenc hős halált halt uradalmi alkalmazottjának művészi emléket állíttatott, melyet az elmúlt vasárnap avattak föl. Az ünnepen Justh Ferenc ny. államtitkár, uradalmi jóságkormányzó szép beszédben méltatta az elesett hősöket, majd XVI. Lajos francia király leányának, Coburg Klementinának unokája, a 26 éves Józsiás herceg, tiszta magyarsággal beszédet mondott és megadta a jelt a szobornál leleplezésére. Az emlékmű nagyméretű kerete ruszkaí márványból van kifaragva, rajta igen sikerült bronzdombormű foglal helyet, mely Bradovka Károly hercegi főerdőtanácsos leányának, a jeles iparművésznek sikerült alkotása. Az emléket elesett katonát ábrázol, akit mellette lévő bajtársa térdre emel, míg arcán a megtorló bosszú libeg. *Bradovka Károly főerdőtanácsos és Szántó Pál főszolgabíró* beszéde után *Sauer Viktorné és Klepész Jenő* tanító szavalt. A megjelenteket az ünnepség után Coburg Józsiás herceg ebéden látta vendégül.

Elyelt a tenger egy luxushajót. Borzalmas hajókatasztrófa történt a héten: elsüllyedt az olasz „*Principessa Mafalda*” személyszállító gőzös, amely Délamerikából, *Rio de Janeiro*-ből indult el másfélezer utassal. Az első hírek ezer, majd ötszáz utas haláláról szóltak, de szerencsére ezek a számok erősen túlzottak voltak. Egy-egy német, angol és francia gőzös ugyanis idején segítségre érkezett s így sikerült valamennyi utast megmenteni. A hajó személyzete közül azonban mintegy húsz ember a tengerben lelte a halálát.

Halálra zúta magát két szegedi repülő. A szegedi repülőtéren *Kerekes János*, az ismertevő, vakmerő pilóta, *Makra Sándor* szerelővel felszállt egy még be nem repült géppel. A próbarepülés egy ideig simán ment. Később motorhiba következtében *Kerekes* siklórepüléssel próbált leereszkedni. A repülőgép siklózás közben megakadt a vasúti töltés mellett húzóódó táviró- és telefonhuzalokban s a gép ezeket a dróthálókat letépte, hét-nyolc méter magasból a vonatsínekre bukfacezett. *Kerekest holtan húzták ki a repülőgép romjai alól, Makra kórházszállítás közben meghalt.*

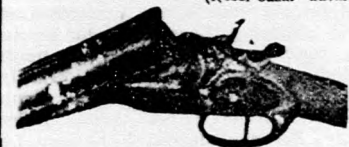
Részletfizetésre — készpénzárakon. Sokan gondolkodóba estek már azon, vajjon lehetséges-e az ilyesmi, s elmentek a Rákóczi-úti Hangszer-palotába s ott zongora-, hegedű- vagy egyéb hangszervevő vált belőlük, mikor meggyőződtek arról, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniök, mintha készpénzzel vásárolnának.

Három és félmáza súlyú hálaláírás Rothermere lordnak. A magyar békervizsgós liga kiküldöttéi *Nagy Emil* vezetésével november 10-én adják át *Rothermere* lordnak a magyar hálaláírások húsz díszes kötetét. A három és félmáza súlyú köteteket Londonban veszi át a nemes lord.

Mravkó József utóda

GYURUSZ GYORGY puskaműves és fegyverkereskedő.
BUDAPEST, KÁROLY-HÖRÜT 22. SZ.
(Róser-bazár udvarban.)

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. **ELAD**: elsőrendű gyártmányú golyós, sörösés is, méltó és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindenféle golyós, sörösés töltvények-löszerek nagyválasztékban.

A halál pillanata . . .

A braziliai partok közelében elsüllyedt „Principessa Mal-falda” borzalmas tragédiájából ragyogó hősként emelkedik ki a hullámsírba merült hajó kapitányának alakja. Körülötte véresen forrt a dühös tenger habja, halálhörpés és jajgatás, a rémület szörnyű lármája töltötte be a levegőt, alatta pedig eresztékére válna, recsegve, ropogva merült alá a hatalmas hajó. Egyre süllyedt az éhes tenger fenyegető torkába s míg a fedélzeten és a hullámok között mindenki őrvongve kiáltozott segítségért, a kapitány megmarkolta a parancsnoki hid karfáját és farkaszemet nézett a halállal. Belemeredt a szörnyű rém vigyorgó arcába s a kikerülhetetlen véget látva, pillanat alatt végigfutott agyában az eliramlott élet sok színes képe. Talán az édesanyjára gondolt s talán egy szelíd asszonyra, meg anyagyalacrú gyermekekre, akik imádkozva várják haza, őt, a férjét és édesapát . . . Néhány pillanati édes emlékek simogatták a lelkét, azután . . . azután nagyott örvényelt a tenger s a hullámok felesaptak a parancsnoki hidig. És a kapitány ekkor eleresztette a karját: magasba lendítette kezét és az áldást osztó pap hitével és tiszta hangján bátran, hangosan a légtérbe kiáltott: *Erviva Italia! . . . Éljen Olaszország! . . . És összezsáptak feje felett a hullámok . . .*

A mátraalji községek helyeslik a Faluszövetség szervezkedését. A falu kérdéseinek megvitatására hatalmas gyűlések keretében nyilvánult meg a mátraalji községek gazdaközön-ségének gondolatvilága, amely abban csúcsosodott ki, hogy a falu gazdasági és társadalmi kérdéseit csak egyesült erővel lehet megoldani. Három község, *Terpes, Bükkszék és Szajla* gazdaközön-sége nagy számmal sorakozott fel a gazdaggyűlésekre, amelyen a Faluszövetséget *Szekerés László dr.* szövetségi főtitkár képviselte. A Szövetség kiküldöttje, *Szabó Ferenc* községi főjegyző kíséretében látogatta meg az egyes községeket, ahol a szükséges gazdasági szervezkedésről, a szövetkezetekről és a terményértékesítési központokról beszélt. *Szekerés László dr.* előadásai után *Szabó Ferenc* főjegyző tartott emelkedett beszédet. Mindhárom község gazdaközön-sége egyhangúlag kimondotta, hogy ügyeinek előbbreviteléért megalakítja a Faluszövetség fiókjait, hogy így külsőleg is bekapcsolódjék az ország nemzetgazdasági életébe. A gyűléseken mind a három községben megválasztották atisztikart. Terpesen elnök *Zvara Miklós*, Bükkszéken *Nagy Aladár*, míg Szajlán *Barczai János* lett. Különös fontosságot ad a gazdaggyűléseknek az, hogy a Mátravidék népe mind Amerikát járt ember, akik egyre jobban sürgetik a Faluszövetség programjának megvalósítását.

Kérjük saját érdekében, olvassa el figyelmesen az alábbi esetet: *Basa János, Pallavicini György* őgróf személyi uradalmának intézője a sertéseket, hogy a ragadós száj- és körömfájást kikerüljék — naponként kétszázalékos Lysoform-oldatot áll hajította ki a legelőre, illetve egy lapos ládát megtöltött, amikor kihajították őket. Az állatok eközben ittak is a Lysoform-vízből és ez nemcsak, hogy meg nem ártott nekik, hanem még a sertésveszt is elkerülték, amely pedig ugyanakkor a szomszédban rettenetesen dühöngött és igen sok áldozatot szedett. Az intéző azóta a moslékba naponta egyszázalékos Lysoform-oldatot öntet és amióta ezt csinálja, az uradalomban nem fordult elő sertésveszt. Példáját igen sokan követték és rengeteg elismerőlevelet kapunk állandóan, hogy a Lysoform a sertésveszt ellen milyen kitűnő óvszernek bizonyult.

Budapest idegenforgalma. A Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala most készítette el az évi statisztikáját, amely azt mutatja, hogy jelentősen emelkedett Budapest idegenforgalma. Tavaly ugyanis 137 ezer idegen fordult meg a fővárosban, míg az idén tíz hónap alatt már 148 ezer. Ezek közül a legtekintélyesebb részt a vidékiek és a megszállott területekről érkezők adják, de volt sok külföldi is.

HANGSZEREK!

Húzóharmonikák P 675-161 | Gitárcliterek . . . P 12-161
Hegedűk . . . P 6-80 | Beszélőgépek . . . P 26-75
Gitárok . . . P 16-20 | Trombiták . . . P 38-80
Mandolinok . . . P 9-50 | Klarinetek . . . P 10-80

Közvetlen szállítás a gyártási forrástól! 14.000 elismerő levél!
Külföldi magyar osztály! Kérje levelezőlapon (16 fillér bélyeg)
képes tőárjegyzékünket, melyet díjmentesen küldünk.

MEINEL ÉS HEROLD hangszergyár
KLINGENTHAL 1462. sz. (Szászország.)

Tizenötévi fegyháza itéltek egy feleséggyilkos gazdát. *Gyöngyösi* Ferenc szabadszállási gazdát sorozatos féltékenykedési perpatvarok után faképnél hagyta a felesége. Az asszony a község egyik legmódosabb gazdájával kötött azután barátságot s amikor férje felszólította, térjen vissza hozzá, erre semmi hajlandóságot nem mutatott. *Gyöngyösi* Ferenc a nyílt utcán három revolverlövésessel agyonlőtte a feleségét. A törvényszék tizenkétévi fegyháza ítélte a gyilkos gazdát s ezt a büntetést a Tábla tizenötévi fegyháza emelte fel.

Halálós szerelmi dráma Újpesten. Az újpesti Egyesült Izzólampagyár egyik munkása, *Henri József* villanyszerelő már hónapok óta udvarolt *Lehőcki Mária* kifutóleányának. A leány azonban nem viszonozta a szerelő szerelmét s *Henri* ezért le-szúrta *Lehőcki Mária*-t, aztán önmaga ellen fordította fegyverét. A leány meghalt, a leány élet-halál között vívódik a kórházban.

Kutyák segítségével rabolnak Máramarosban. *Kriesfalva* és *Felsőbánya* környékén egy veszedelmes rablóbanda garázdálkodik Máramarosban. Ezek a rablók igen kényelmes módot választottak arra, hogy kiszemelt áldozataik zsebében könnyítse-
nek. Hatalmas farkaskutyákkal fogatják le a gyanútan embe-
reket és kirabolják őket. A csendőrök erőlyesen nyomozzák a furfangos rablót.

Japán táncosnő.

Törékeny alakja, bájos arcocskája és kecses mozdulata bizonyosan megnyeri az európai ember tetszését is.

A falu égető kérdései a nagysimonyi gazdaggyűlésen. Az elmúlt vasárnap a vas megyei nagysimonyi községben nagysikerű gazdaggyűlést rendezett a Faluszövetség. A gazdaggyűlésre a Faluszövetség részéről *Meskó Zoltán* társelnök, *Nagy Sándor* és *Balogh Gyula* igazgatók utaztak le a fővárosból. A Szövetség vezetőit a község népe megérkezésükkor az állomás ünnepélyes fogadtatásban részesítette, ahol *Ábrahám Sándor*, a főközség elnöke, mondott üdvözlő beszédet. A gyűlésen *Szabó Sándor* körjegyző a község nevében üdvözölte a Faluszövetséget, *Ábrahám Sándor* pedig megnyitó beszédet mondott. Ezután *Nagy Sándor* igazgató, a falu kulturális életének kérdéseiről beszélt. *Meskó Zoltán* társelnök meggyőző erővel hangoztatta a falusi gazdák szervezkedésének szükségességét. *Balogh Gyula* igazgató a mezőgazdaság mai válságáról beszélt. *Jánossy Gábornak*, a kerület országgyűlési képviselőjének, köszönő szavai után *Moód Aladár* ev. lelkész, költői lendületű szavakkal aposztrofálta a Faluszövetséget és ismertette azokat az eredményeket, amelyeket a Faluszövetség eddigi munkássága elért. A gyűlésen körülbelül ötszázan jelentek meg, nemcsak helyből, hanem a szomszédos *Tokoros* községből, sőt a környékbeli uradalmak eselősége és munkásai is felvonultak az uradalmi intézők vezetésével. A megjelentek között voltak: *Szabó István* körjegyző, *Ludván Sándor* ev. tanító, *Ludván János* ny. ig. tanító, *Hajnál Sámuel* ny. tengerészkapitány, *Ábrahám Sándor*, *Szabó István*, *Fekete Károly*, *Tóth István*, *Rédey István dr.*, *Szabó Jenő*, *Nesselmann Gyula dr.*, *Zsugor Lajos*, *Vajda Dávid*, *Nagy Lajos*, *Ádám Lajos*, *Nagy Sándor*, *Kutassy Imre*, *Baranyai József*, *Karácsony Lajos*, *Ádám Károly*, *Dóczy József* és sokan mások.

Mogok, a rubinváros

A természet, mely bőséges adományai révén minden, a megélhetéshez szükséges anyaggal ellátja teremtményeit, arról is gondoskodott, hogy a szükséges felül az ember fejlett szépjérzéke és magasabb igényei is kielégítést nyerjenek. Az állat-, növény- és ásványvilág nem egy terméke ugyanis csupán arra való, hogy a tehetősök, az anyagi javakkal megáldottak művészi érzéke, gyakran hivalkodó hiúsága gyönyörűségét találja benne. Mivel azonban minden rossznak megvan a maga jó oldala is, a természet végtelen bölcsessége itt is a közjó javára tudja fordítani a gazdagok hiú pompaszeretetét, mert a hiúság kielégítésére szolgáló természeti tárgyak gyűjtése és feldolgozása ezer és ezer szegénynek nyújt lehetőséget a megélhetésre.

A természet legcsodásabb és legremekesebb ilyen műalkotásai közé tartoznak a drágakövek. A vegyi alkotószerek szigorú szabályok szerint kevert egyesüléséből származó és kristályos művészi pontossággal megállapított tetszetős mértani alakzatok, melyeket már a természet alkotott ilyeneknek, úgyhogy az emberi kéznek — csiszolás útján — már csak kevés dolga akad, hogy létrejöjjön az ékszerész remekmű, melynek változatos, az ásványok faja szerint más és más színe, fénye, tüze és káprázatos csillogása gyönyörűséget okoz a hozzáértőknek.

A drágakövek közt igen előkelő helyet foglal el a gyémánt mellett a korund, mely keménység szempontjából mindjárt a gyémánt, a legkeményebb drágakő után következik, értékben pedig bizonyos körülmények közt felül is múlja a gyémántot. A színe váltakozó. Van vörös, sárga, barna és kék korund s ennek neve — ha nem átlátszó — tekintet nélkül a színre: *gyémántpár*. Az átlátszatlan korund a kevésbé értékes, de ha átlátszó és víztiszta, értéke rendkívül módon megnövekszik. A víztiszta, átlátszó korund, ha kékszíni, a *zafir*, ha pirosszíni, a *rubin*. Mindkettő értékben a gyémánt után következik, sőt a 3 karátosnál nagyobb, tiszta és hibátlan rubinokat jobban megfizetik a gyémántnál is. A 10 karátos rubin már nagy ritkaság s volt rá eset, hogy egy ilyen drágakőért 140.000 aranykoronát fizettek.

A rubin s általában a korund magányos, legömbölyödött kristályokban fordul elő kavics közt, legtöbbször gránit, szienit, gnájsz és csillámpala törmelékében. A rubin, melyet a távol kelet fejedelmel és gazdag embereivel hihetetlenül megbecsülnek, úgyszólván csak a távol keleten fordul elő. A kelet-indiai Birma-tartomány Mogok folyójának a völgye a legzadagabb lelőhelye a rubinnak s felvirágzását az egész vidék, valamint Mogok városa kizárólag e nemes ékkőnek köszönheti. A város környékén 78 rubinbánya van s a hajdani falu ma 40.000 lakost számláló kereskedelmi gépcénttá lett, melynek egyedüli iparága a rubin bányászása és tisztítása, egyedüli kereskedelmi ága pedig a rubin kereskedelem. A város a benszüllötkeken kívül hemzseg az angoloktól, amerikalaktól, németektől, franciáktól és örményektől, kiket mind a rubin varázserője vonzott lakatlan és ezer veszélyt rejtő sivatagoktól az ígért földre, ahol a legtöbbjük valóban meg is gazdagodik.

Mert Mogok környéke egyetlen nagy s eddig kimeríthetetlennek látszó rubinmező, melyen a leletek napirenden vannak. Ha már most megmondjuk, hogy egy ótkarátos rubin, kétszer annyit ér, mint egy ugyanakkora gyémánt, akkor nem csodálkozhatunk rajta, hogy ott nagyon sok szegény ember gazdagszik meg máról-holnapra.

Mogok a róstit kővezető hegyoldalon fekszik s az egész felsők alakulatából megállapítható, hogy a földet őskorában víz borította. Hatalmas folyamagy vonulattól végig a fensíkon, melynek alapköze kristályos mészkőformáció. Ezt a mészkövet *drágakőtartalmú, számos kavicsér szeli keresztülkésül*. A város környékén ezrével látni a benszüllötkeket, amint lapáttal és kapával emelik ki az erek kavicsos tartalmát. A legtöbbjük aszéles és rendkívül nagy, jellegzetes birmai szalmakalapot viseli, mely amellet, hogy megvédi őket a nap izzó hevéitől, arra is szolgál, hogy munka végeztével, hűvös alkonyatban benne viszik haza szerszámukat s aznapi munkájuk eredményét.

A kiásított kavicsot a benszüllötkeket az úgynevezett malomba viszik, ahol úgy, mint a gyémántbányászatonál szokásos, kimosás révén eltávolítják az idegen anyagot. Ilyen malom kétféle van: a primitív régi és az európai gépekkel felszerelt újfajta.

A selejtes, apró rubinjegeceket, melyek ékkőnek nem alkalmasak, órásoznak és óragyárosoknak adják el, melyek óratergelyágyakot készítenek belőlük. Ez a törmelék rubin elég olcsó, száz darabja 32 pengőbe kerül.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Hol van a Jenner Pasteur Intézet? (Dr. G. I. Makó.) — **Felelet.** A Jenner Pasteur, tudásunk szerint megszünt, hozzá hasonló intézet a Pasteur Chamberland Intézet, Budapest, VI., Abonyi-utca 19.

Kérdés. Azon a címen, hogy nőtlenségem, nem jutottam a földreim során földhöz. Jogos-e ez vagy nem? (N. J. Vasvár.) — **Felelet.** A tényállás és az iratok tüzetes ismerete nélkül csak annyit mondhatunk, hogy a nőtlenség állapot nem ok arra, hogy valaki a reform során földhöz ne juthasson. Ha valakinek ezen a címen nem ismerték el jogosultságát, módjában áll ellene fellebbezni. Hogy Önöknél mi volt a mai napig a reform végrehajtásának akadályai, azt nekünk innen megállapítani lehetetlen.

Kérdés. 1. Tehetem fejés alkalmával rúg. Hogyan lehetne erről leszoktatni? 2. Milyen rádiót használhatok 90 kilométer távolságon? (M. E. Mesterszállás.) — **Felelet.** 1. Ha a téhen fejés közben rúg, akkor mindenképp azt kell megállapítani, hogy nem okozunk-e neki fejés közben fájdalmat. Talán csecsbimbóján seb van vagy tőgyében gyulladás? Ha igen, akkor ezt a bajt kell orvosolni. Lehetséges az is, hogy erősebb vagy gyengébb fejéshez volt szoktatva s az új fejő nem ugyanúgy kezeli. Az sincs kizárva, hogy a téhen veleszületett csiklandóssága, illetőleg idegzetek beteges ingerlékenysége az ok. Ha itt jó bánásmód (simogatás, kedvelt takarmány nyújtása stb.) nem segít, a fejés alatt kössük fel azon oldali első lábát, amelyik oldalon ül a fejő. Durva, bosszúálló bánásmód nem csökkenti, hanem még inkább növeli a bajt. 2. Használhat jó erős detektort is, de célszerű egylámpásos készülék beállítására.

Kérdés. Ki köteles jövedelmét adót fizetni? (R. K. Szabad-szentkirály.) — **Felelet.** Jövedelemadó az azok kötelesek fizetni, akiknek évi összes jövedelmük az ezer pengőt meghaladja. Azok azonban, akiknek adómentes és adóköteles jövedelmük, jövedelemadó csak akkor kötelesek fizetni, ha az évi adóköteles jövedelmük hatszáz pengőnél nagyobb. Vagyonadó az azok kötelesek fizetni, akiknek adóköteles tiszta vagyonuk ötezer pengőnél nagyobb. Ha pedig az illető adóköteles nem fizet jövedelemadót, vagyonadót csak abban az esetben kell fizetnie, ha adóköteles tiszta vagyonának értéke a huszonezzer pengő értéket meghaladja.

Kérdés. Huszonkét éves vagyok, nyerhetek-e bérautó-fuvarozási engedélyt és hová kell ezért fordulnom? (J. K. Balaton-erdő.) — **Felelet.** Abban az esetben kaphat engedélyt, ha nagykorú vagy pedig nagykorúsíttatta magát. Az engedélyért a m. kir. kereskedelmi minisztériumhoz kell fordulni.

Kérdés. Hogyan kell eltenni a tojást télire? (T. B. Zsámbék.) — **Felelet.** Tojást télire messze szokás eltenni. Ezt úgy végzik, hogy edényekben tejsűrűsűgű mésztejet készítenek s ebbe teszik be a friss tojásokat. A mésztejet pedig úgy készítik, hogy tíz liter forralt és azután lehűtött vízbe egy liter frissen oltott meszet kevernek.

Kérdés. Fiamat vincellérnek akarom adni, hol van ilyen szakiskola? (B. A. Sopronhorpács.) — **Felelet.** Vincellériskola van Egerben, Kecskeméten és Sopronban. A tanfolyam két évig tart. A felvétel kellekei: 16 éves életkor, 6 elemi osztály elvégzése. Szükséges bizonyítványok: születési, iskolai, orvosi, erkölcsi bizonyítvány és szülői beleegyezés.

Kérdés. Hol értékesíthetnék finom akácmezt az önként által jelzett ár szerint? (10.035. számú előfizető, Galambok.) — **Felelet.** Akác- és vegyes mézet vesz a Háztartás Fogyasztási Szövetkezet, Budapest, IX., Bakáts-utca 8. szám. Az általunk jelzett árak a központi vásárcsarnok igazgatósága által jegyzett, a nyílt piacon történt eladásokról szóló kicsinybeni árak. Nagyban bizonyára valamivel olcsóbban veszik.

Kérdés. Mit kell tennem a vaj avasodása ellen? (S. A. Kömlő.) — **Felelet.** A vajat gondosan meg kell mosni és friss vízben átgyúrni, hogy semmi savó ne maradjon benne, azután bele kell nyomkodni egy cserépfazékba, de úgy, hogy üres hely ne maradjon közben. Azután hideg helyre kell tenni.

Kérdés. 1926 november 7-én megindított peremet még mindig nem tárgyalta a bíróság, mit tegyek? (Egy hű előfizető.) — **Felelet.** 1926 novemberében megindított perben feltétlenül kellett volna már a bíróságnak tárgyalást tartani, tehát vagy az ügyvédje Önt nem értesítette a tárgyalásról vagy pedig a keresetlevél egyáltalában nem adatott be.

Kérdés. Hol lehet megkapni a kőműves vizsgára szóló tanfolyamot? (K. S. Kőtsze.) — **Felelet.** Kiadóhivatalunkban, címe Némethy: „A kőműves mesterség“ ára 12.50 pengő. A pénz előzetes beküldése ellenében bérmentve küldi meg a kiadóhivatal.

REJTVÉNYEK

1. Névrejtvény.

Gergely, Ede, Szilveszter, Mihály, Rudolf, Orbán, Tamás, Elek

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva egy magyar város nevét kapjuk.

(Beküldte Baricsa László Tépéről.)

2. Betűrejtvény.

e e e e e	á á
a	á á

DOJ

(Beküldte Tóth Benedek Sándor Orosházáról.)

3. Betű- és szórejtvény.

	HOL
ko (— ul)	

(Beküldte Molnár Elek Mesterszállásról.)

4. Betű- és szórejtvény.

o	s
a	s s
É	ek s

(Beküldte Ács Nándor Tolnánémediről.)

5. Betűrejtvény.

b b	e vel	et et
b		et et

(Beküldte ifj. Borics László Jászberényből.)

6. Szórejtvény.

Gondolat	L	&
----------	---	---

(Beküldte Mentés Miklós Fertőszeregyéből.)

7. Betű- és szórejtvény.

?	Y
	V

(Beküldte Mezei József Dencsházáról.)

8. Szórejtvény.

Özv. X. Y.-né	menyecske
----------------------	------------------

(Beküldte Tari József Viszokról.)

9. Szórejtvény.

K	fundamentum	K	kart	A
			kard	

(Beküldte Molnár István Nagypallról.)

10. Szórejtvény.

Alma	ol	Balaton	Boldog	Julcsa	néni
-------------	-----------	----------------	---------------	---------------	-------------

(Beküldte Kallós Ferenc Sárszentmihályról.)

11. Szórejtvény.

B	savanyú	c
		a

(Beküldte Werner Károly Kiszvasszarról.)

12. Szórejtvény.

Asztal	asztalos
---------------	-----------------

(Beküldte Boda István Törökszentmiklósról.)

13. Szórejtvény.

Köz	egészséges	40	éves
------------	-------------------	-----------	-------------

(Beküldte Tóth András Gyuláról.)

14. Pótlórejtvény.

— erek	— ány	— ár
— szály	— szap	— akar
— agy	— ongó	— nke
— cs	— lmos	— és
— incs	— os	— nek
— utaj	— ordó	— ár
— r	— kos	

(Beküldte Kis József Alsokról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 48-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 42-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betű- és szórejtvény: **Reszket a bokor, mert stb.** 2. Számrejtvény: **Hazádnak rendületlenül légy híve, óh magyar.** 3. Betű- és számrejtvény: **Kegeyellen.** 4. Szórejtvény: **Esőbenhóban.** 5. Szórejtvény: **Három jómadar.** 6. Szórejtvény: **Ki egyszer hazudni mer, hitelt többé nem igen nyer.** 7. Szórejtvény: **Egyén.** 8. Szórejtvény: **Munkács.** 9. Betű- és szórejtvény: **Kötelesség.** 10. Pontrejtvény: **Hátra van még a feketeleves.** 11. Pontrejtvény: **Nem mind arany, ami fénylik.** 12. Szórejtvény: **Malomkő.** 13. Névrejtvény: **Arany János.**

Megejtették: Ifj. Kálmán Ferenc, Molnár István, Kovács Bálint, Kucsma Irénke, Mezei József, Vass Ádámné, Vass Ádám, Matos Teruska és Erzsike, Matos Antal, Bartos József, Rasztik József, Vácsi Mihály, Végel János, Szekeres Imre, Pongrácz Kálmán, Katolikus Ifjusági Egyesület, Füle, Kis József, Buzás Sándor, Almásy Pál, Kisapáti József, Nyeste István, Hajós István, Szabó Béla, Sulák Sándor, Knapp Ferenc, Bálint Ferenc, Steinbacher Márton, ifj. Szarvas Mihály, ifj. Bodri István, Peták Vilmos, ifj. Rajos József, Nagy János, Dobó Lajos, Solymossy Piroska, Sella István, L. Molnár Pál, Mekic Ádám, Gere Ferencné, Berecz István, ifj. Szántó István, Léber Ambrus, Görbe Gergely, Ézsás János, ifj. Tóth István, Ritecz János, Mezei János, Berencz József, Sztraka Ferenc, Torgyik János, Polner Dániel, Levente Egyesület Csókakő, Kálmár József, Németh Árpád, ifj. Borics László, László Ferenc, Faragó János, ifj. Radics István, Berta Ferenc, Dáni Zoltán, Petrik József, Lipták Ferenc.

Jutalomkönyvet nyert: Ifj. Tóth István (Alsóvadász), Bálint Ferenc (Cegléd), Nyeste István (Körakáspusztá), Gere Ferencné (Kaba), és Berencz József (Kiszvasszar).

TRÉFÁK

Múzeumban.

— Ezzel a pisztollyal lőtte le Toldi Miklós a cseh Holubárt.

— Hiszen akkor még nem is létezett pisztoly!

— Éppen ez benne a nevezetes.

(Beküldte Ablonczy Dániel Alsószuháról.)

A gyermekszobában.

Nevelőnő: Ugyan, hányszor mondtam már, hogy a franciák nem ismerik a „j” hangot?

Bőzsike: Igen, de hát akkor, hogyan jajgatnak a franciák?

(Beküldte Papp József Újfehértóról.)

Önzetlenség.

Asszony (amint a kocsmából hazavezeti férjét): Összes ismerőseid elmentek már, csak te lítettél még a kocsmában!

Férj (kenetteljesen): A nemeslelkű férfi sajátmagára mindig legutoljára gondol!

(Beküldte Csizsár Gyula Agyagosról.)

Aki követte a tanácsot.

— Miért itélték el?

— Azért, mert megfogadtam az apám tanácsát.

— Hogy-hogy?

— Apám azt mondta, hogy szép és okos nőt vegyek el feleségül. És én megtettem. Mindét fajta nőt feleségül vettem. és becsuktak házasságsszédelgésért.

(Beküldte Borics László Jászberényből.)

Azok a pestiek.

— Ne pazarold a búzát, drágám!

— Dehogyan pazarolom. A gazda bácsi azt mondta, hogy ha a teheneiket jól táplálják, akkor naponta kétszer fejnek. Én a tyúkokat jól etetem s akkor mindennap kettőt tojnak.

(Beküldte Ellenberger Henrik Ecsényről.)

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalmojai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. — Romlott hangszereket művésziessen javít. Legjobb hírók. Árjegyzéket ingyen küld.

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyár Budapest, VIII., Rákóczi-út 71.
Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

A VÉRES ÁRNYÉK

REGÉNY AZ OROSZ CÁRI CSALÁD ÉLETÉBŐL. * IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

(31. közlemény.)

— Eljén tehát?
— Bárhová. A dolog engem is érdekel.
— Köszönöm! — ugrott fel Kutuzoff és túlradó örömmel ölelt meg.

XVII. FEJEZET.

A „Fekete Sas“ lecsap.

— Most már csak azt szeretném tudni, hogy itt várjuk meg, amíg történik valami, vagy pedig mi magunk megyünk utána a dolognak?

— Nincs vesztegetni való időnk... De ön nagyon fáradt lehet.

— Lehet, hogy az voltam, de a vadászat izgalma teljesen felfrissített. Akár most is indulhatunk.

— Még be kell avatnom tervembe, — mondta Kutuzoff. — A révhivatalban sikerült megtudnom, hogy a „Moszkva“ hajó holnap hajnalban indul Szent Pétervár felé. Ezen a hajón van Goriszky herceg is.

— Hogyan sikerült ezt megtudnia?

— Megvesztegettem egy matrózt, akivel egy csapásokban ismerkedtem meg.

— Oh, hát ön oda is elmerészkedett?

— Az ember nem lehet válogatós az eszközökben, amikor egy nagy cél eléréséről van szó. Nos, a matróz utána járt és megállapította, hogy a fehérszakállas öreg úr is a hajón van, egy vékony, magas ember kíséretében. Ez Lebedev lesz. Mind a ketten álnevén utaznak... ez természetes... Megpróbáltam, hogy a hajóra jussak, de az én matrózom nem mert arra vállalkozni, hogy a fedélzetre csempéssz. A „Moszkva“ kereskedelmi hajó, kényes rakománya van, idegennek lehetetlen a feljutás.

— Akkor hát hogyan utazhat az ön hercege, meg Lebedev? — kérdeztem Kutuzofftól.

— Ugy látszik, a „Moszkva“ kapitánya is minden hájjal megkent gazfickó. Ki tudja, talán nem is az első emberszállítmánya ez!

— Ha a kapitány is ellenségünk, akkor nem tudom, hogyan akarja megszabadítani a herceget?

— Ez mindenesetre nehéz ügy lesz, de már van rá tervem.

— Nos?

— Ma éjszaka felosonunk a hajóra, elbujunk s kinn, a nyílt tengeren, az első éjszaka lefegyverezük, vagy elkábítjuk az őroket s megszökünk Goriszkyval együtt.

— Vakmerő terv, szinte kétségbeesettnek látszik.

— Meg kell próbálnunk! — kiáltotta Kutuzoff.

— S ha nem sikerül?

— Kell, hogy sikerüljön!

Bólintottam.

— Hát akkor... csináljuk meg! — mondtam nyugodtan. — Kalóz schasem voltam még, de úgy látszik, nem árt, ha ezt a mesterséget is megtanulja az ember.

Éjfél tájban elindultunk a kikötőbe.

— Nemsokára megpillanthatja a „Moszkvát“, — súgta Kutuzoff. — Rozzant kis hajó, rosszképű gőzös. mintha magát a szovjetet jelképezné.

Hirtelen megtorpant s hevesen megragadta a karomat.

— Ördögbe is! — szitkozódott. — Eltűnt!

Valóban a hajó nem volt a rakodópart mellett. Ni-

kolaj Kutuzoffon leírhatatlan kétségbeesés vett erőt. Szinte lerogyott a nagy kőkockákra, a haját tépte és könnyezett.

— Megölik a herceget, megölik a gazemberek! — kiáltotta. Szerencsére a kikötőnek ez a része elhagyatott volt ebben az órában és így nem kellett attól tartani, hogy valaki tanúja lesz Kutuzoff viselkedésének. Az Odera hullámai nesztelenül hömpölyögtek a tenger felé. A felhők mögül éppen kibujt a hold s tejbe mártotta az egész éjszakát.

— Barátom, — szóltam Kutuzoffhoz — a kétségbeesés nem segít s azzal nem menthetjük meg a herceget. Mindenekelőtt igyekezzünk megtudni, mi van a „Moszkva“-val?

Elrohantunk a révhivatalhoz s ott megtudtuk, hogy a „Moszkva“ kapitánya arra való hivatkozással, hogy sürgős parancsot kapott, hajnal helyett már este tíz óra-
kor elindult.

— A gazemberek! — mormolta Kutuzoff. — Nagyon sürgős az útjuk! Az áldozat már a kelepében van, a hóhérok türelmetlenek!

Ismét visszatértünk a folyó partjára. Kutuzoff a halántékára szorította az öklét, úgy gondolkodott.

— Talán valamelyik hajóval üldözőbe vehetnők őket... — kockáztattam meg erőteljesen, mert magam is valószínűtlennek tartottam ennek a tervnek a sikerét.

Kutuzoff legyintett.

— Hol kap most hajót? S gondolja meg, több mint két óra előnyben van az az átkozott „Moszkva“!

— Akkor hát... nem tudom, mihez foghatnánk. Ha szárnnyuk volna...

Kutuzoff hirtelen felkapta fejét és vállon ragadott:

— Az ég sugallta önnek ezt a gondolatot! — kiáltotta.

Nem tudtam, mire érti s csodálkozó arccal meredtem rá.

— Utánuk repülünk! — ujjongott Kutuzoff. — Jöjjön!

Futni kezdett. Én utána. Végigrohantunk a rakodóparton, míg egy autóállomáshoz nem értünk.

— A repülőterre! — adta ki a parancsot Kutuzoff. A soffőr bambán ránk bámult, vállat vont, azután elindította a motort.

Eszeveszett száguldás volt ez az éjszakai Stettin utcáin. Nem is tudom, meddig tartott, minden összefolyt előttem, a fejem zúgott, a szemem káprázott, — csak arra rezzentem fel, hogy a gépkocsi megállott egy téren, amelynek határait nem láthattam a sötétben.

— Itt vagyunk a repülőtéren, — mondta egykedvűen a soffőr.

Kutuzoff izgatottan felelt:

— Vigyen valakihez, akivel beszélhetnék.

— Nincs itt már ilyenkor senki az örökön kívül.

— Nekem pedig kell egy gép s egy ember, aki vezesse.

A soffőr hangja megélenkült.

— Ó, hát erről van szó? Van egy jóbarátom, aki a háború alatt a légi csapatoknál szolgált. Ő talán...

— Vezessen hozzá...

— Benn lakik a városban...

— Hol?

— Hiába keresné, nincs az még otthon ilyenkor.

— Hát hol találom meg?

(Folytatjuk)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

November 6-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár. Abádszalók, Alberti, Kiskunmajsa, Kunszentmárton. — **Kirakodóvásár:** Budapest.

November 7-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Alsóság (sertésvásár bizonytalan), Arló (sertésvásár bizonytalan), Kenderes, Magyarkeszi (sertésvásár bizonytalan), Mohács, Mór (sertésvásár bizonytalan), Mosonszentjános, Nagykopornak (sertésvásár bizonytalan), Nyirbaktá, Pécs, Poroszló, Sárosd, Sátoraljaújhegy, Szentendre, Szikszó, Szil, Tolna, Várpalota (bizonytalan), Vép (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Balassagyarmat, Hatvan. — **Kirakodóvásár:** Budapest.

November 8-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Iván, Karmacs. (sertésvásár bizonytalan), Kölesd, Sármellék (sertésvásár bizonytalan), Velenice. — **Állatvásár:** Tata. — **Kirakodóvásár.** Balassagyarmat, Budapest, Hatvan.

November 9-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Ajka, Földes, Lébény. — **Kirakodóvásár:** Budapest, Tata.

November 10-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Hajdudorog, Kishér (sertésvásár bizonytalan), Lajoskomárom (sertésvásár bizonytalan), Marcaltó, Nyirbátor, Püspökladány, Tabajd, Tiszaluc, Vasvár (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Budapest.

November 11-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Bükkösd, Györszentmárton, Gyulakeszi, Körömd, Nagyszakácsi (sertésvásár bizonytalan), Toponár (sertésvásár bizonytalan), Tótszentmárton, Zalaszentgrót (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Budapest.

November 12-én, szombaton.

Lóvásár: Gyoma.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. J. Nagypall. Tréfáiból válogatunk. Rejtvényei közt több jó van. — D. L. Ötömös. Sor kerül rájuk. — B. S. Ártánd. Legközelebb közöljük valamelyiket. — Sz. F. Elek. Hálásan köszönjük, hogy új előfizetőt gyűjtött. — R. K. Zalabaksa. A másodikot közölni fogjuk. — Ifj. R. J. Szentetornya. Jó, sor kerül rá. — V. M. Dombegyháza. Rejtvénye helyett másét kérünk. Tréfiája jó. — B. L. Jászberény. Arra kérjük, hogy valamivel jobb fényképet küldjön nekünk. Ezt — sajnálatunkra — nem használhatjuk. — G. G. Jászfényszaru. Tréfiája jó; rejtvénye is. — Ifj. T. J. Alsóvadász. Ha a rejtvények közül legalább ötöt helyesen megfejt, részvevő a jutalomkönyvek sorolásán. Tréfái közül válogatunk. — Ifj. Sz. M. Jánoshalma. Ez a tréfa nem nekünk való. — W. M. Cserháthaláp. Ez a tréfa nem tréfa. Ne gúnyoljuk a falvak lakóit. — K. F. Somogyhárságy. Verse gyöngye próbálkozás, nincs tisztában a versírás szabályaival. A tréfa sem vált be. Kár gúnyolódni a vidéki emberekben. — M. J. Lenti-szombathely. Válogatunk belőlük. Verseire később kap választ. Másik kérdésére a „Tanácsadó” felel. — K. Gy. Söly. Egyik versét közöljük. Népdalainál vizsgálzson az önállóságra. — B. L. Balajt. Versébe neok szép költői gondolat van, kár, hogy még nem tudja teljes költői szépséggel kifejezni azokat. Olvasgasson és irrogasson sokat, mert érdemes. — Vadvirág. Tiszaörs. „Állj meg cigány” című versét közöljük. — N. J. Vasvár. „A mi házuk” című cikke és versei, sajnálatunkra nem közölhetők.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 31-én.)

Gabonaföldszé. Készárúpiac: Búza 77 kg.-os tiszavidéki 30.20—30.35, felsőtiszai 30.05—30.25, fehérmegyei, pestvidéki és bácskai 30.05—30.20, egyéb dunántúli 30.05—30.15, 78-as tiszavidéki 30.60—30.75, felsőtiszai 30.40—30.60, fehérmegyei, pestvidéki és bácskai 30.30—30.45, egyéb dunántúli 30.20—30.40, 79-es tiszavidéki 30.85—

30.95, felsőtiszai 30.65, 30.80, egyéb dunántúli 30.45—30.65, fehérmegyei 30.50—30.70, pestvidéki és bácskai 30.50—30.65, 80-as tiszavidéki 30.90—31, felsőtiszai 30.80—30.90, fehérmegyei pestvidéki és egyéb dunántúli és bácskai 30.60—30.70, rozs 28—28.20, takarmányárpa I-a 25.25—25.75, közép 24.75—25.25, sörárpa felsőmagyarországi 27—31, egyéb 26.50—28.50, repce 46—48, zab I-a 24—24.25, közép 23.50—23.75, köles 23—24, tengeri ó 24.25—24.50, búzakorpa 17.25—17.50 pengő métermázsánként. — **Határidőpiac:** Magyar búza márciusra 32.10, májusra 32.30, magyar rozs márciusra 30.20, májusra 24.90, júliusra 25.40 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Búzaára 55—60, duplanullás finom tészta 48—52, nullás 48—52, kettős főzöliszt 48—51, négyes kenyérliszt 46—49, ötös 46, hatos 42—44, nullás rozsliszt 49—52 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. Termelői árak, száz kilogrammonként: Balticem 50—53, Viktória borsó 45—55, tavaszi búkköny 23—25, fehér here 180—190, fehér köles 30—35, vörös köles 23—24, szürke köles 22—23, lóbab 26—28, lóhere minőség és arankatartalom szerint 175—215, lucerna, minőség és arankatartalom szerint 220—250, muhar 26—30, mustár 45—50, nyúlzapuka 150—170, pohánka 24—28 pengő.

Takarmányvásár. Árak: Elsőrendű, 6 réti széna 9.60—11, másodrendű, 6 7.20—9.20, harmadrendű, csomagolásra 4—6, muhar széna 8—12.50, lucernaszéna 11—13, lucernaszéna és muhar 11—12.50, alomszalma elsőrendű 6, másodrendű 5.50 pengő métermázsánként, zsupszalma kévéként 40 fillér.

Vágómarhavásár. Magyar bika harmadrendű 0.72, bika tarka elsőrendű 1.10—1.16, másodrendű 1—1.08, harmadrendű 0.80—0.96, ökrök magyar másodrendű 1.04, harmadrendű 0.64—0.72, ökrök magyar elsőrendű 1.08—1.24, másodrendű 0.84—1.06, harmadrendű 0.68—0.82, tehén magyar elsőrendű 1.08, másodrendű 0.84—1, harmadrendű 0.60—0.72, tehén elsőrendű tarka 0.98—1.16, másodrendű 0.72—0.94, harmadrendű 0.56—0.68, növendékmarha 0.64—1.04, kicsontoznivaló 0.32—0.54 pengő kilogrammonként.

Szörőmarhavásár. Elsőrendű borjú 1.60—1.76, kivételesen 1.80, másodrendű 1.24—1.48 pengő kilogrammonként élőszúlyban.

Juhvásár. Feljavított juh 0.64 fillér kilogrammonként élőszúlyban.

Tenyészállatok és jármosókörök. Árak: Elsőrendű belföldi fehér jármosókör 1.04—1.12, tarka 1—1.04, friss fejstehén 1.08—1.24, mástélves üsző 0.96—1.12, mástélves tinó 0.96—1.08 pengő kilogrammonként élőszúlyban.

Lóvásár. Árak: Jobb minőségű lovak, háts csikó 20—70, igaz kocsi (nehéz nyugati fajta) 320—800, igaz kocsi (könnyű nyugati fajta) 320—536, számár 40—65, alárendelt minőségű lovak 20—300, vágó lovak 20—200 pengő darabonként.

Gyapjú. A külföldi gyapjúpiacon az árak tartottak, a hazai piacon megindult az üzlet. **Árak:** Felsőgyapjú 2.70—3.30, homokos 2.70—2.80 pengő kilogrammonként.

Sertésvásár. Elsőrendű öreg zsírsertés 1.60—1.68, másodrendű 1.52—1.60, fiatal nehéz 1.74—1.76, kivételesen 1.78, közép 1.68—1.70, könnyű 1.44—1.54, szedett közép 1.60—1.62, angol hűssertés szedett 1.36—1.60 pengő kilogrammonként élőszúlyban. — **Vágóhídi zártvásár:** Szalonnás felsértés 2.04—2.12, szalonna nagyban 1.96—2, hús 2.08—2.90, zsír 2.08 pengő kilogrammonként.

Húsvásár. Nagybani árak: Marhahús elsőrendű egészben 1.92—2.24, hátulja 2.20—2.40, eleje 1.84—2.12, másodrendű egészben 1.70—1.80, hátulja 1.82—2.16, eleje 1.24—1.44, csontoznivaló 0.88—1.20, növendékmarha elsőrendű egészben 1.48—1.72, borjú 2.32—2.80, juh 1.28—1.48, sziger 0.80—0.96, fagyjú 0.48—0.84, csont 0.24—1, marhafej 1.60—3.20, orr és köröm 0.10—0.20, láb 4 darab 1.80—3.60, paca egészben 0.40—0.80, kilogrammonként 0.06—0.12, marhából 3—6, borjúfodor egészben 0.64, kilogrammonként 0.18, juhból 0.60—0.80, marhavér 0.18 pengő kilogrammonként. — **Sertéshús a nyílt piacokon:** Friss karaj 300—400, friss comb, lapocka, tarja 280—320, friss oldalas 240—280, kocsonyának való 80—160, friss máj 180—240, tüdő, szív 140—200, füstölt karaj 380—480, füstölt lapocka, tarja 340—400, füstölt kötött sonka 360—400, olvasztani való szalonna 210—230, sózott kenyérszalonna 220—280, füstölt 240—300, paprikás 240—300, csemegeszalonna 256—400, háj 246—260, zsíros tepertő 248, préselt 240—280, helybeli sertésszár 230—260 fillér kilogrammonként. — **Juhhús a nyílt piacokon:** Comb 180—240, gerinc, lapocka 140—200, pörköltnek való (nyak, szeg, fej) 112—180, tüdő, máj, lép 100—160 fillér kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljes tej 35—41, lefőlt 14—18, tejszín 320—400, tejföl 172—200 fillér literenként, centrifugált teavaj, tömbben 440—500, centrifugált teavaj 10 dkg.-os csomagolásban 560—600, főzövaj 390—440, szedett vidéki vaj 380—440, tehéntúró 80—120, sovány tehéntúró 60—80, juhtúró 320—360, kevertúró 200—300, liptói túró 320—380, juhsajt 280—300, eredeti emmentáli 640—720, hazai emmentáli 480—600, hazai grói sajt 400—500, trappista sajt 300—400 fillér kilogrammonként.

Szárzafűzelék és szárzafűszta. A nyílt piacokon: Magyar lencse 64—110, külföldi 96—150, hántolt egész borsó 90—140, feles 80—140, fehér aprószemű bab 36—50, nagyszemű 40—68, színes bab 48—72, árpkása, finom 80—96, durva 44—64, köleskása 52—68, tojásos tarhonya 128—144, csöves tészta 120—160, tojásos levestészta 132—240 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 250—440, rántani való csirke 120—200, sütni való 200—350, hizott ruca 600—600 fillér darabonként, hizott ruca kilogrammja 190—200, sovány ruca darabja 280—360, hizott lúd kilogrammja 180—220, hizott

Asthmát, tüdőcsúshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrássy-út 87. Telefon 123—82. Olcsó betegszobák.

pulyka darabja 1000—1500, sovány 400—700, gyöngytyúk 290—310 fillér darabonként. — *Leült állatok:* Tyúk 220—280, jéce 260—280. rántani való csirke 280—320, sütni való 250—300, hizott ruca 210—250, sovány ruca 180—200, hizott lúd 210—250, sovány 180—200, nagy lúdmáj 560—800, kicsiny 400—600, lúdaprólék 120—200, olvasztott lúdszír 300—320, lúdháj 280—300 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss tojás 16—18, főző 14—16, meszes 15—16 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nagy nyúl bőrben 440—640, süldő 300—400, vadruca 240, fácán 400—600, fogoly 220—280 fillér darabonként.

Hal. Élt állatok a nyílt piacokon: Nagy csuka 250—300, kicsiny 200—240, nagy ponty 240—300, kicsiny 200—260, kárász 160—220, compó 200—260, apró kevert hal 120—160 fillér kilogrammonként. — Nagy folyami rák 40—120, kicsiny 16—32, teknősbéka 20—28 fillér darabonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével csomója 4—16, kilogrammja 24—30, petrezselyem zöldjével csomója 4—16, kilogrammja 24—30, zeller zöldjével darabja 4—14, kilogrammja 25—30, kalarábé zöldjével darabja 4—10, őszi fajta kalarábé kilogrammja 24—30, kevert zöldség kilogrammja 24—30, kapor csomója 2—6, hazai nagyfejű karfiol kilogrammja 40—60, kisfejű 30—40, metélő hagyma csomója 4—6, póréhagyma 18—20, kilogrammja 30—40, makói vöröshagyma 28—32, közönséges 22—28, fokhagyma 40—70, cékla 14—28, fejeskáposzta 7—12, savanyított káposzta 20—32, kelkáposzta 10—24, kelbimbó 100—120, vöröskáposzta 15—30, fejesaláta 8—12, hazai nagy édes toma 120—200, kicsi érős 60—140, rózsaburgonya 16—20, sárga 7—14, ella 12—15, fehér 9—12, Woltmann 10—14, kifli 30—40, tömör esiperegomba 500—600, mezei esiperegomba 200—300, szegfűgomba 200—400, éti vargánygomba 200—240, szárított gomba 800—2000, fekete retek 10—25, ecetes ugorka 80—140, vizes 40—60, apró hegyes zöldpaprika 8—30, nagy tölteni való 10—36, savanyított 80—140, főzni való tök 6—12, gyálut 20—30, sütőtök 14—20, főzött paradicsom literje 80—100, hüvelyes zöldbab kilogrammja 60—120, kifejtett 70—110, hüvelyes zöldborsó 100—160, ki-

fített 200—300, sóska 24—40, tisztított paraj 20—30, gyökerez 16—24 fillér kilogrammonként, tengeri csövenként 4—8 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemesfajta alma 80—140, közönséges válogatott 60—90, közönséges kevert 30—60, rétesbe való 40—60, bírsalma 35—80, nemes fajtkörte 100—220, közönséges válogatott 90—150, kevert 60—100, naspolya 80—110, csemege-szőlő 160—260, kevert 100—160, közönséges szőlő 70—130, bornak való 48—70, tölire eltett szőlő 190—280, papírhéj dió 140—160, keményhéjú 70—140, belföldi gesztenye 40—100 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes paprika 460—640, gulyás 360—560, rózsza 320—480, érős 240—320, kereskedelmi 180—240, törött bors 700—800, egész 600—800, egész szegfűbors 560—700, hazai köménymag 200—240, külföldi 240—400, majoránna 600—800, boróka fenyőmag 160—200, kék mák 140—160, közönséges 120—140, pergetett méz 200—260, házi szappan 128—160, közönséges háziszappan 96—128 fillér kilogrammonként.

Paprikapiac. Termelői árak, Szegeden: Csöves paprika füzereként régi 5.50—6, csöves paprika új 4—5, édes nemes paprika kilogrammonként 3.43—3.68, féledes paprika kilogrammonként 2.48—2.80, rózsapaprika 1.76—2.08, érős kilogrammonként 1.12—1.28, kereskedelmi 0.48—0.60 pengő. — *Kalocsán:* Csöves paprika kilogrammonként 1.76—2, édes nemes paprika kilogrammonként 2.88—3.04, rózsza 1.68—2.16, érős 1.12—1.50, kereskedelmi 0.52—0.68 pengő.

Bor. Kisnyír. Közepes kereslet és kínálat mellett eladott 140 hl. 10.5 fokos 60 fillérért. — *Dömsödön* gyenge kereslet és kínálat mellett eladott 10 hl. 11 fokos óbor 1 pengőért, 50 hl. 18%-os must 45 fillérért és 50 hl. 12.8 fokos újbor, seprő nélkül, novemberi átvételre 56 fillérért. — *Soltvadkerten* az üzlet élénk. Eladott 100 hl. 12.4 fokos 65 fillérért és 150 hl. 12.5 fokos 70 fillérért. — *Szentmártonkötén* a kereslet élénk, kínálat gyenge. Kisgazdáknál alig termelt hodankint 1 hl., mely nem is eladó. A szerencsésebbek, akiknek 4—5 hl. termelt, 60—80 fillérért kínálják literjét. A későn szüretelt borok prima minőségűek. — *Nagykőrösön* a kereslet élénk, kíná-

Nincs többé sertésvész

ha a sertések ivóvizébe és mostékjába hetenként legalább háromszor két evőkanál Lysoformot önt.

Nincs többé száj- és körömfájás

ha a szarvasmarhák száját és bőrmét hetenként legalább háromszor kétszázalékos Lysoform-oldattal ecsetel, vagyis félliter vízbe egy evőkanál Lysoformot kelet.

Nincs többé baromfikolera

ha a baromfiak ivóvizébe hetenként legalább háromszor egy pár csepp Lysoformot önt.

Kérje még ma: „A fertőtlenítés a gazdaságban” című, nagyon tanulságos füzetünket, melyet a „Vasárnap” minden olvasójának díjmentesen megküld.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyár Rt., Újpest.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában,
szarvas- és baromfiárban.

lat közepes. Eladott 18—19%-os must kiforrva 64 fillérért. — *Új-jehérton* maguk a kisgazdák vásárolnak saját használatukra 50—100 literes tételekben, 90 fillérért literenként. — *Kézfűlőpőn* kereslet élénk, kínálat csekély. Eladott 60 hl. 12.3 fokos 1 pengőért, 80 hl. 12.5 fokos 1.04 pengőért. Eladott azonkívül 30 hl. 11 fokos 90 fillérért, seprősen. — *Budacsanyiban* közepes kereslet és kínálat mellett eladott kb. 170 hl. 13—14 fokos bor, 1.10—1.30 pengős áron. — *Tállyán* 1 pengőn alul nincs árú.

Pálinka. *Tájékoztató árak:* Ötörköly 6, új törköly 4.40—4.60, seprő 6, új szilva 4.80—5, borpárlat (új főzésű) 8.20—8.50 pengő, forgalmi adó nélkül a földében, III.-ik táblázat szerint.

Idegen pénznemek vétele és eladása 1927. évi október hó 31.-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget je-

lenti, amelyet nekünk kell fizetni a banknak akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.78 (27.54) pengő; dollár 5.68 (5.70) pengő; hollandi forint 2.29 (2.30) pengő; német márka 1.36 (1.37) pengő; svájci frank 1.09 (1.10) pengő. *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* Cseh korona 16.87 (16.95) fillér; szerb dinár 9.98 (10.04) fillér; francia frank 22.35 (22.55) fillér; lengyel zloty 63.80 (64.40) fillér; román lei 3.48 (3.54) fillér; olasz líra 31.10 (31.30) fillér; osztrák schilling 80.40 (80.80) fillér.

SZERKESZTÉSÉRT ÉS KIADÁSÉRT FELEL: GOSZTONYI JENŐ.
SZERKESZTI: MAYER EMIL.

KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

A világot 3² év óta uráló eredeti angol THE CHAMPION

kerékpárokat mélyen leszálltva havi 20—30 P részlete, kerékpár alkatrészeket, lámpa, lánc, pedálokat a nagyban a gyári áron szállítunk. Külső gumi 6.80 P, belső gumi 2.10 P-től

Léleg Jakab és Fia kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41. — Ingycen küldi át 700 képes árjegyzéket.

Patkány-egérirtő „RATINOL“

Biztos hatású irtószert, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja: **RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST, VII., Murányi-utca 36. szám.**

Négyes huzatos **Hofherr cséplőgép** teljes felszereléssel; egy négyes **Első Magyar Gazdasági** huzatos teljes fe szereléssel, mind a kettő jökárban, olesó áron, továbbá 100 m-t túlhaladó lónak való rétiszéna 520 P-ért **Császár István, kovácsmester, Rácmecske**

Szakorvos-rendelő vér- és nemibetegek részére. Ez út salvarsan-oltás! Rendelés egész nap. **VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókusfal szemben.)**

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszalók.

marokrakó és kévektő aratógépek, lögereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerzőm a

„HANGYA“ mezőgazdasági gépparkjábanál szereshetők be legújtanysabban.

Dr. Héray Andor

•Orsz. Földbirtozkodozó Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékcső irodája. Budapest, IX., Rákoc-utca 11., földszint 1. Törvénytékileg bejegyzett cég.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT legelőnyösebben a „HANGYA“

vidéki szövetkezetekben szereshetők be!

Tartalékpenzek legelőnyösebben mint áruloleg v. központnál folyószámla- gyűmölcső-betétek a **HANGYA** tethek! 1

Szövetkezezeink figyelmébe!

Elsőrendű szindörből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrődbörből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legújtanysabban napiárakon szereshetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműárucstályánál.

SCHLICK-NICHOLSON

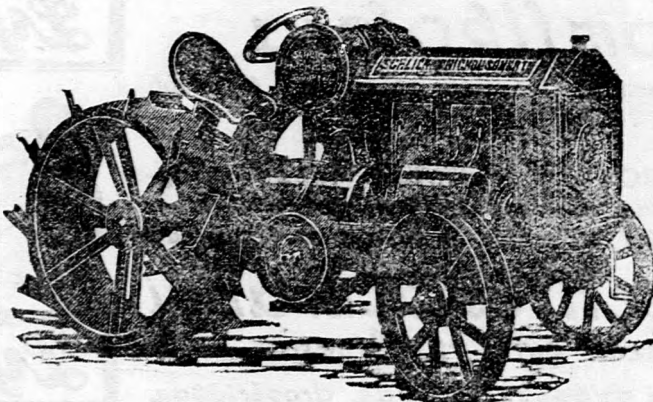
Gép-, Vagon- és Hajógyár R.T. BUDAPEST. VI. ker., Váci-út 45—47. szám.

Levél cím: Budapest 56.

Raktárak: Győr, Veszprém, Nagykanizsa, Kaposvár, Pécs, Szolnok, Debrecen, Békéscsaba.

SCHLICK-HANOMAG TRACTOR

Tartós, mert elsőrendű anyag.
Olcsó, mert 105.000.000 K.
Acélkeretes, golyócsapágyas cséplőgépek.
„Ásványi“ szab. tengeri-szártép.

Városi mintaraktár: VI., Vilmos császár-út 63.
Fiókok: Szombathely (volt Magyar Motor-és Gépgyár), Eger, Káptalan-u. 8., Szeged, Kölcsey-u. 11.

SCHLICK-HANOMAG TRACTOR

Könnyű, mert 1500 kilogramm.
Erős, mert 30 HP.
Szánt naponta 10 holdat, hajt, vontat.

Vetőgépek.